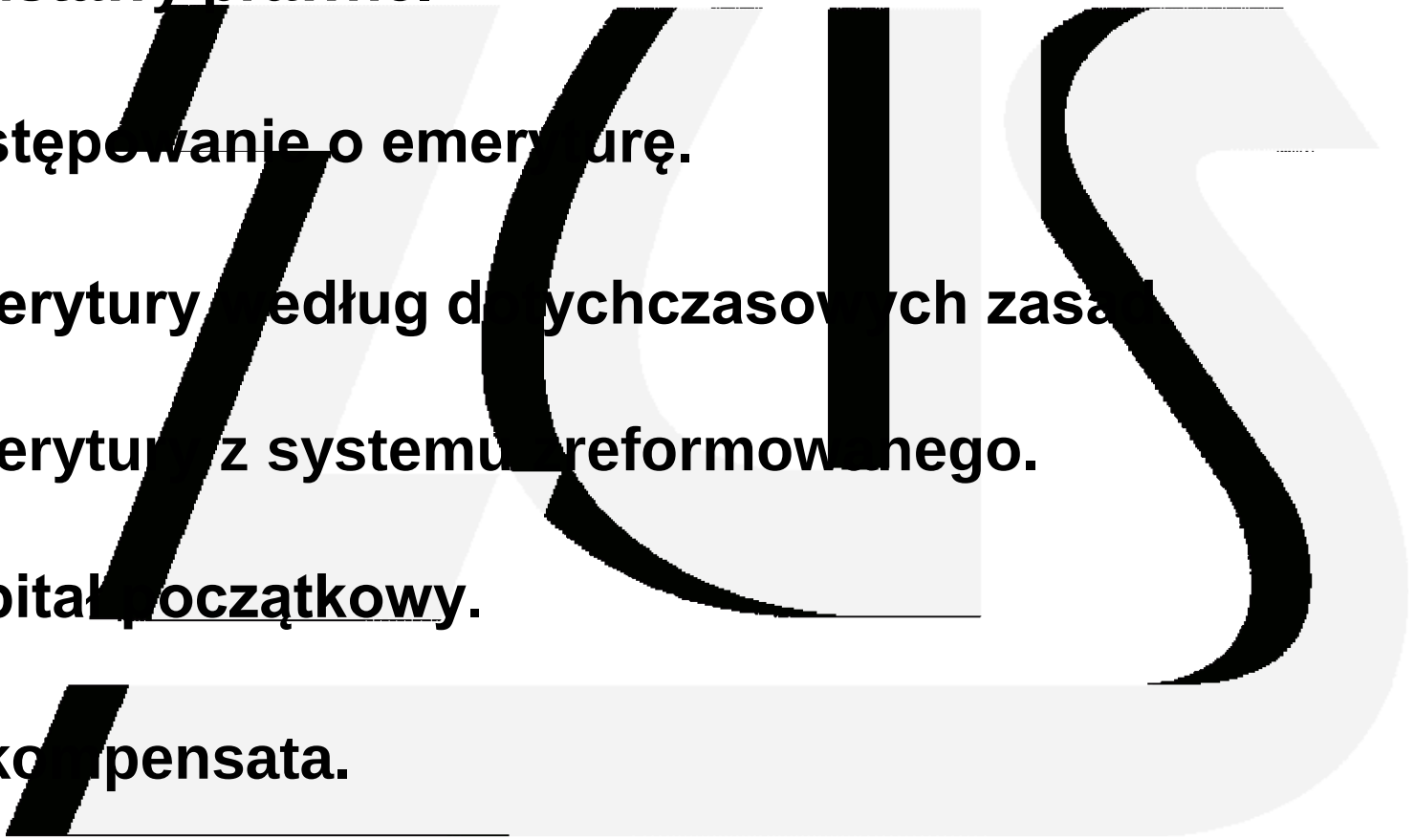




Świadczenia emerytalno – rentowe oraz nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

- 
- A large, light gray watermark of the ZUS logo is centered on the slide, behind the agenda list.
1. Podstawy prawne.
 2. Postępowanie o emeryturę.
 3. Emerytury według dotychczasowych zasad.
 4. Emerytury z systemu reformowanego.
 5. Kapitał początkowy.
 6. Rekompensata.

7. Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

8. Świadczenia przedemerytalne

1. Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. z 2011 r., nr 237, poz. 1412 ze zm.)
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.)
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczególnych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (Dz. U z 1989 r., nr 11, poz. 63 ze zm.)
5. Ustawa z dnia 21 listopada 2008 roku o emeryturach kapitałowych (Dz. U z 2014 r., poz. 1097)

6. Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008 r., nr 237, poz. 1656 ze zm.)
7. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.)
8. Ustawa z dnia 22 maja 2009 r. o niektórych świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. z 2009 r., nr 91, poz. 800 ze zm.)
9. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 170 ze zm.)

Postępowanie o emeryturę

Postępowanie w sprawie świadczeń wszczyna się na wniosek ubezpieczonego, chyba że ustawa stanowi inaczej

Za wniosek uważa się zgłoszone na piśmie lub ustnie do protokołu żądanie przyznania świadczenia.

Wniosek powinien zawierać:

imię i nazwisko zainteresowanego

datę jego urodzenia,

miejsce zamieszkania,

wskazanie rodzaju świadczenia, o które się ubiega

podpis osoby uprawnionej do zgłoszenia wniosku

Wnioski w sprawie przyznania świadczeń zgłasza się w organie rentowym bezpośrednio lub za pośrednictwem płatnika składek, z uwzględnieniem art. 182

art. 182 - Osoby ubezpieczone urodzeni przed dniem 31 grudnia 1948 r., do których nie stosuje się art. 46–47, 50, 50a oraz 50b, zgłaszają wnioski o emeryturę bezpośrednio w organie rentowym.

Środki dowodowe potwierdzające okresy zatrudnienia - ubezpieczenia

Do celów emerytalno-rentowych dokumentami potwierdzającymi okres zatrudnienia są:

- pisemne zaświadczenie zakładu pracy (pracodawcy),
- świadectwo pracy lub legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca odpowiednie wpisy (daty rozpoczęcia i zakończenia pracy, rodzaj wykonywanej pracy i jej wymiar, pieczęć zakładu pracy oraz podpis i pieczęć służbową pracodawcy lub upoważnionego pracownika),
- wydane przez ZUS potwierdzenie, a także
- orzeczenie sądu.

Zaświadczenie, o którym mowa wyżej, powinno być wystawione przez pracodawcę lub prawnego następcę pracodawcy, a w przypadku braku następcy prawnego przez jednostkę przechowującą dokumentację zlikwidowanego lub przekształconego zakładu pracy, np. organ założycielski, firmę przechowalniczą lub archiwum.

Potwierdzeniem okresów zatrudnienia mogą także być dowody pośrednie, takie jak:

- legitymacja służbowa,
- umowy o pracę,
- wpisy w dowodach osobistych,
- pisma kierowane przez zakłady pracy do pracownika w czasie trwania zatrudnienia (np. o powołaniu, mianowaniu, angażowaniu, zwolnieniu, wyróżnianiu, udzieleniu urlopu), jeżeli na ich podstawie można ustalić okres zatrudnienia.

Inne dowody

- Zaświadczenie o stanie odbytych studiów wyższych
- Odpisy skróconych aktów urodzenia dzieci
- Zaświadczenie z WKU lub książeczka wojskowa
- Zeznania świadków

Organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji.

Osoba zainteresowana, nie zgadzająca się z wydaną decyzją, ma prawo wnieść odwołanie, w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji, do Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

Odwołanie wnosi się za pośrednictwem organu rentowego, który wydał decyzję.

Emerytura według dotychczasowych zasad.

Dla ubezpieczonych urodzonych przed 1.1.1949 r.
i niektórych ubezpieczonych urodzonych po 31.12.1948 r.

Zgodnie z art. 27 ustawy emerytalnej, osoby urodzone przed dniem 1 stycznia 1949r. mogą nabyć prawo do emerytury po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego oraz udowodnieniu przynajmniej 20 – letniego (w przypadku kobiety) lub 25 – letniego (w przypadku mężczyzny) okresu składkowego i nieskładkowego.

Zgodnie z art. 27a ustawy emerytalnej, emeryturę przyznaje się z urzędu zamiast pobieranej dotychczas renty z tytułu niezdolności do pracy osobie, która osiągnęła powszechny wiek emerytalny oraz podlegała ubezpieczeniu społecznemu (przed 1 stycznia 1999r.) lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (po 31 grudnia 1998r.). Długość okresu ubezpieczenia może być dowolna, tzn. do przyznania z urzędu emerytury wystarczy nawet jeden dzień podlegania wspomnianym ubezpieczeniom.

Nie przyznaje się z urzędu emerytury osobie, która zgłosiła wniosek o przyznanie emerytury nie później niż w ostatnim dniu miesiąca, w którym ukończyła powszechny wiek emerytalny (nawet po dniu osiągnięcia tego wieku).

Emerytura na podstawie art. 28 ustawy emerytalnej może być przyznana ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., którzy osiągnęli wymagany powszechny wiek emerytalny ale nie zdołali udowodnić wystarczająco długiego okresu składkowego i nieskładkowego przewidzianego w art. 27 tej ustawy (wraz z tzw. okresami rolnymi oraz okresami pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy). Osoby te mogą przejść na emeryturę, jeśli posiadają krótszy o 5 lat staż ubezpieczeniowy, wynoszący co najmniej 15 lat dla kobiet lub 20 lat dla mężczyzn.

Emerytura przyznana na podstawie art. 28 ustawy emerytalnej nie jest objęta gwarancją najniższego świadczenia

Ubezpieczeni urodzeni przed dniem 1 stycznia 1949 r., którzy nie osiągnęli powszechnego wieku emerytalnego mogą przejść na emeryturę:

- 1) kobieta po osiągnięciu wieku 55 lat, jeżeli ma co najmniej 30-letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli ma co najmniej 20-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz została uznana za całkowicie niezdolną do pracy;
- 2) mężczyzna po osiągnięciu wieku 60 lat, jeżeli ma co najmniej 35-letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli ma co najmniej 25-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy;
- 2. Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje ubezpieczonym, którzy:
 - 1) ostatnio przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, byli pracownikami oraz
 - 2) w okresie ostatnich 24 miesięcy podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu pozostawali w stosunku pracy co najmniej przez 6 miesięcy, chyba że w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę są ubezpieczeni do renty z tytułu niezdolności do pracy.
- 3. Spełnienie warunków, o których mowa w ust. 2, nie wymaga się od ubezpieczonych, którzy przez cały wymagany okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, podlegali ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu pozostawania w stosunku pracy.

- Ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 i 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 2 ust. 2 i 3 (niższym niż powszechny wiek emerytalny).
- Przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresu niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał przed dniem 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa;
- Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury - za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Za pracowników zatrudnionych w szczególnym charakterze uważa się:

- 1) pracowników organów kontroli państwowej;
- 2) pracowników organów administracji celnej;
- 3) pracowników wykonujących działalność twórczą lub artystyczną;
- 4) dziennikarzy zatrudnionych w redakcjach dzienników, czasopism, w radiu, telewizji oraz w organach prasowych, informacyjnych, publicystycznych albo fotograficznych, objętych układem zbiorowym pracy dziennikarzy;
- 5) nauczycieli, wychowawców lub innych pracowników pedagogicznych wykonujących pracę nauczycielską wymienioną w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1981 r. - Karta Nauczyciela;
- 6) żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Celnej, Służby Więziennej i Państwowej Straży Pożarnej;
- 7) pracowników jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a-5 i 8 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z 2010 r. Nr 57, poz. 353 oraz z 2012 r. poz. 908).

Wysokość emerytury na dotychczasowych zasadach (art. 53) wynosi:

- 24% kwoty bazowej
- Po 1,3% podstawy jej wymiaru na każdy rok okresów składkowych z uwzględnieniem miesięcy
- Po 0,7% podstawy jej wymiaru na każdy rok okresów nieskładkowych z uwzględnieniem miesięcy

Wysokość emerytury obliczona w myśl art. 53 ustawy podlega ograniczeniu do 100% podstawy wymiaru, z tym, że wysokość ta nie może być niższa niż 24% kwoty bazowej.

Podstawę wymiaru emerytury przyznanej po raz pierwszy stanowi – ustalona w sposób wskazany w art. 15 ust. 4 ustawy emerytalnej – przeciętna podstawowa wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego, w okresach:

- 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę
- 20 lat kalendarzowych, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom.

- Jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru renty z 10 lub 20 lat kalendarzowych dla ubezpieczonego, u którego niezdolność do pracy powstała w wieku do 30 lat - do ustalenia podstawy wymiaru przyjmuje się podstawę wymiaru składek za okres faktycznego podlegania ubezpieczeniu.
- Nie ustala się podstawy wymiaru renty dla ubezpieczonego w wieku do 30 lat jeżeli nie pozostawał on w ubezpieczeniu co najmniej przez 1 rok kalendarzowy.
- Powyższy przepis stosuje się odpowiednio do osoby w wieku powyżej 30 lat, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru renty z 10 lub 20 lat kalendarzowych z powodu pełnienia zastępczej służby wojskowej, odbywania czynnej służby wojskowej albo korzystania z urlopu wychowawczego.

- Podstawę wymiaru emerytury lub renty dla osób posiadających okresy ubezpieczenia za granicą ustala się na zasadach określonych w art. 15-17.
- Przy ustalaniu kolejnych 10 lat kalendarzowych nie uwzględnia się lat kalendarzowych, w których ubezpieczony przez cały rok pozostawał w ubezpieczeniu za granicą.
- Jeżeli w ciągu 10 lat poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę zainteresowany nie był ubezpieczony w Polsce, podstawę wymiaru emerytury lub renty stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalnego i rentowego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zainteresowany przystąpił po raz pierwszy do ubezpieczenia za granicą.

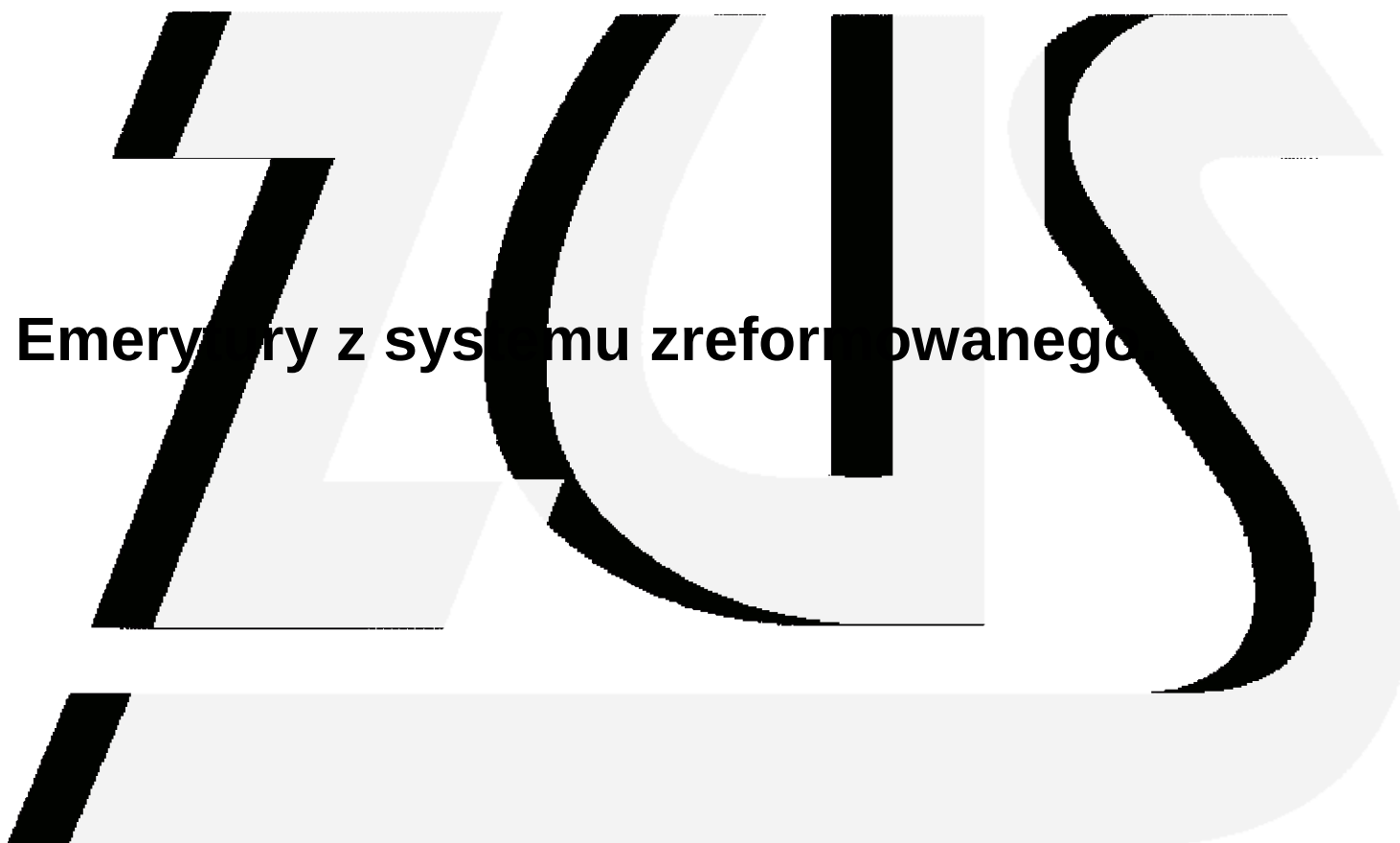
- Podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, stanowi:
 - 1) podstawa wymiaru renty - w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do renty, albo
 - 2) podstawa wymiaru ustalona na nowo w myśl art. 15.
- Przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury lub przy ustalaniu podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty albo do emerytury - podstawę wymiaru nowej emerytury lub renty stanowi podstawa wymiaru poprzednio pobieranego świadczenia w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do tego świadczenia.
- Podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej pobierała świadczenie przedemerytalne, stanowi podstawa wymiaru emerytury przyjęta do ustalenia świadczenia przedemerytalnego - w wysokości uwzględniającej wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do świadczenia przedemerytalnego albo podstawa wymiaru ustalona na nowo w myśl art. 15.

Okresy składkowe (art. 6).

Okresy nie składkowe (art. 7) – uwzględniane do wysokości 1/3 udowodnionych okresów składkowych.

Okresy „uzupełniające” (art. 10 i 10a) - okresy pracy w gospodarstwie rolnym, okresy pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, do której prawo ustało z powodu odzyskania zdolności do pracy - uwzględniane w wymiarze niezbędnym do przyznania prawa do świadczenia.

Jeżeli okresy, o których mowa w art. 6, 7 i 10, zbiegają się w czasie, przy ustalaniu prawa do świadczeń określonych w ustawie uwzględnia się okres korzystniejszy.



- Emerytura z urzędu – art. 23a ustawy o emeryturach i rentach z FUS z dnia 17.12.1998r.,
- Emerytura na wniosek – art. 24 ustawy emerytalnej,
- Emerytura z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze – art. 184 ustawy emerytalnej,
- Emerytura dla osób urodzonych przed 01.01.1949r. – art. 55 ustawy emerytalnej,
- Emerytura częściowa - wprowadzona ustawą zmieniającą z dnia 11.05.2012 r.
- Okresowa emerytura kapitałowa – ustawa o emeryturach kapitałowych z dnia 21.11.2008r.,
- Emerytura pomostowa – ustawa o emeryturach pomostowych z dnia 19.12.2008r.,

Emerytura z urzędu – art. 24 a

Emeryturę, której może w art. 24a przyznaje się z urzędu zamiast renty z tytułu niezdolności do pracy osobie, która osiągnęła wiek uprawniający do tej emerytury oraz podlegała ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu.

Emeryturę z urzędu przyznaje się od dnia osiągnięcia przez rencistę wieku emerytalnego, a jeżeli w tym dniu wypłata renty była wstrzymana – od pierwszego dnia miesiąca, od którego byłaby podjęta wypłata.

Emerytura z urzędu – art. 24 a

Jeżeli wniosek o emeryturę zostanie zgłoszony w miesiącu ukończenia wieku emerytalnego nie przyznaje się emerytury z urzędu na podstawie art. 24a, lecz prawo do świadczenia ustala się na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy, na wniosek uprawnionej.

Emerytura na wniosek – art. 24 ust. 1

Ubezpieczony urodzony do dnia 31.12.1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego określonego w art. 24 ustawy emerytalnej.

Prawo do emerytury w tym przypadku nie jest uzależnione od wymiaru przebytych okresów składkowych i nieskładkowych.

Prawo do emerytury z art. 24 powstaje z dniem osiągnięcia wieku emerytalnego, a jeżeli wniosek jest zgłoszony w miesiącach następujących po miesiącu osiągnięcia wieku, nie wcześniej niż od pierwszego dnia miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Prawo do emerytury może powstać także np. w czasie pobierania wynagrodzenia z tytułu niezdolności do pracy lub zasiłku chorobowego.

Wysokość emerytury ustala się na podstawie:

- art. 26 (kwota zwaloryzowanego kapitału podatkowego + kwota składek na ubezpieczenie emerytalne uwzględnieniem waloryzacji) / średnie długie trwanie życia lub
- art. 183 (tzw. emerytura mieszana dla osób osiągniętych wiek emerytalny w latach 2009-2014)
- W przypadku gdy wysokość emerytury liczonej w całości na podstawie art. 26 jest wyższa niż na podstawie art. 183, podejmuje się wypłatę w całości według nowych zasadach.

- Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach
- Tablice trwania życia ogłasza co miesiąc Prezes GUS w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” - w terminie do 31 marca
- Tablice trwania życia są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od 1 kwietnia do 31 marca następnego roku kalendarzowego.

Emerytura w mieszanej wysokości jest obliczana – w zależności od roku, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny, – jako odpowiedni procent emerytury ustalonej w myśl art. 26 (nowe zasady) i 23 (stare zasady) ustawy.

Dla zastosowania proporcji nie ma znaczenia data zgłoszenia wniosku o świadczenie.

Emerytura mieszana dla osoby, która osiągnęła wiek emerytalny w latach 2009-2014 wynosi odpowiednio dla roku:

2009

80% emerytury obliczonej wg art. 53 i **20%** emerytury obliczonej wg art. 26

2010

70% emerytury obliczonej wg art. 53 i **30%** emerytury obliczonej wg art. 26

2011

55% emerytury obliczonej wg art. 53 i **45%** emerytury obliczonej wg art. 26

2012

35% emerytury obliczonej wg art. 53 i **65%** emerytury obliczonej wg art. 26

2013 i 2014

20% emerytury obliczonej wg art. 53 i **80%** emerytury obliczonej wg art. 26

Ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32,33,39 i 40 jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. 01.01.1999r.) osiągnęli:

1. Okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn
2. Okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku większym niż powszechny wiek emerytalny.
3. Nie przystąpili do OFE albo złożyli wnioski o przejęcie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa

Warunek osiągnięcia wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999r. uważa się za spełniony jeżeli został osiągnięty:

1. okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w ramach stosunku pracy (art. 184), wymagany w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 1 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze,

2. co najmniej 15-letni okres wykonywania pracy, działalności twórczej lub artystycznej (art. 33) określonej w § 12 rozporządzenia

3. co najmniej 15-letni okres pracy górniczej (art. 39), o której mowa w:

- art. 50c ust. 1 ustawy, wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy
- art. 50c ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w kopalniach otworowych siarki

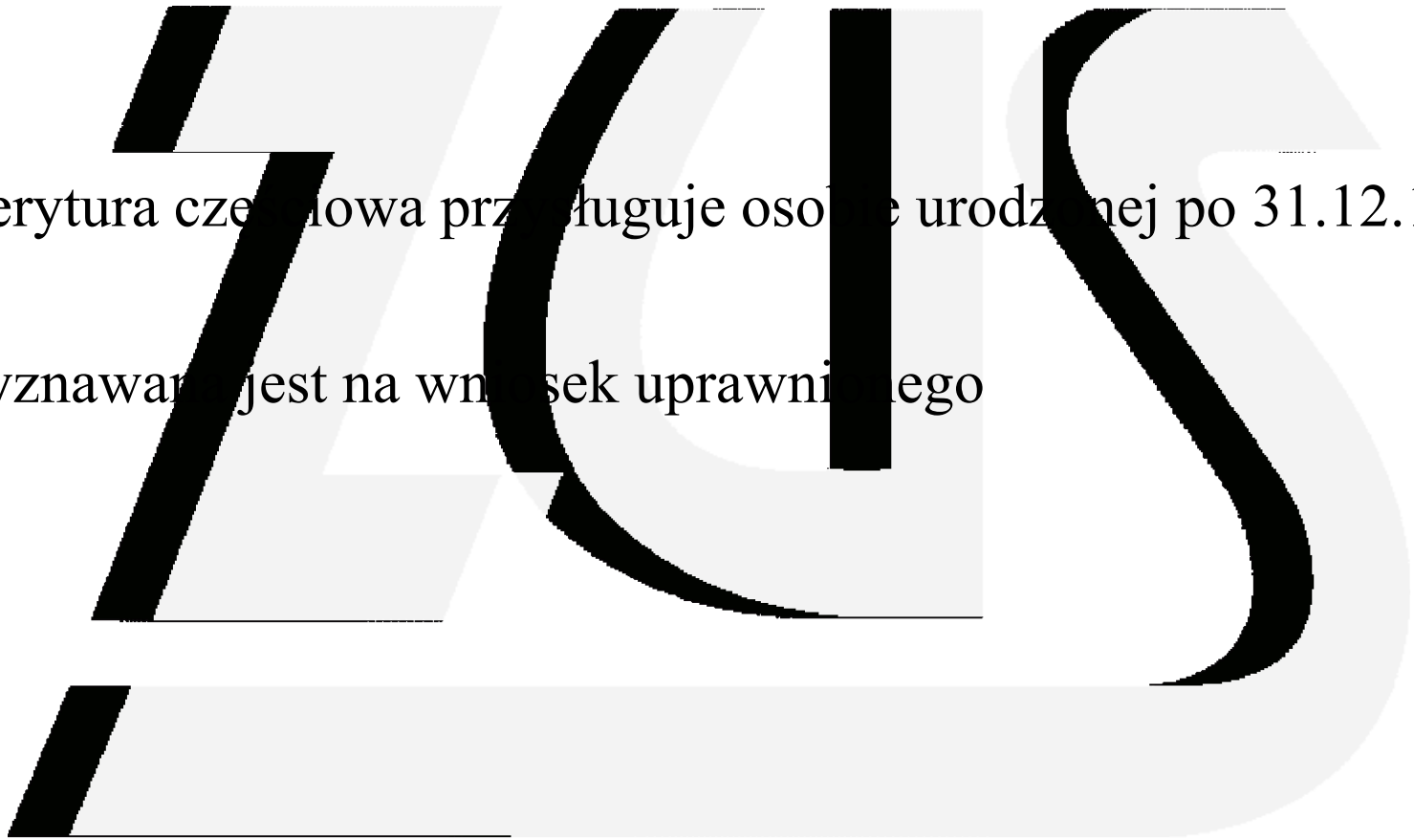
4. co najmniej 15-letni okres zatrudnienia na kolei (art. 44), łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia na kolei, o których mowa w art. 44-45 ustawy.

Okres wymaganych, co najmniej 20-25 lat składkowych i nieskładkowych, uwzględnia się na zasadach określonych w przepisach art. 5-10, 14 i 11 ustawy emerytalnej, w brzmieniu obowiązującym w dniu złożenia wniosku o emeryturę.

Prawo do emerytury powstaje z dniem osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego, a jeżeli wniosek o emeryturę został zgłoszony w miesiącach następujących po miesiącu osiągnięcia wieku, prawo to powstaje nie wcześniej, niż od pierwszego dnia miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

- Wysokość emerytury z art. 184 oblicza się na podstawie art. 183 w wysokości mieszanej.
- W przypadku gdy wysokość emerytury liczonej w całości na podstawie art. 2 jest wyższa niż na podstawie art. 183 podejmuje się wypłatę w całości według owych zasad.

Dodatkowo, zgodnie z art. 185 ustawy przy ustalaniu wysokości emerytury z art. 184 kapitał początkowy podlega przeliczeniu poprzez dodanie do okresów składkowych okresu różnego różnicy pomiędzy wydłużonym, powszechnym wiekiem emerytalnym a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę – okres składkowe ustala się z dokładnością do pełnego miesiąca.



- Emerytura częściowa przysługuje osobie urodzonej po 31.12.1948 r.
- Przyznawana jest na wniosek uprawnionego

Emerytura częściowa przysługuje

- Kobięcie urodzonej po 31.12.1958 r., która ukończyła wiek 62 lata życia oraz udokumentowała co najmniej 10 lat okresów składkowych i nieskładkowych
- Mężczyźnie urodzonemu po 31.03.1949 r., który ukończył wiek 65 lat życia oraz udokumentował co najmniej 10 lat okresów składkowych i nieskładkowych

Okresy składkowe i nieskładkowe (w wymiarze nie przekraczającym 1/3 okresów składkowych) mogą być uzupełnione okresami pracy w gospodarstwie rolnym lub okresami prowadzenia gospodarstwa rolnego, a także okresami pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy z FUS (jeżeli wnioskodawca utracił prawo do renty)

Emerytura częściowa :

- nie podlega podwyższeniu kwoty minimalnej emerytury,
- nie podlega zawieszeniu ani zmniejszeniu z tytułu osiągnięcia przychodów

W celu nabycia prawa do emerytury częściowej i podjęcia jej wypłaty wnioskodawca nie musi rozwiązać stosunku pracy.

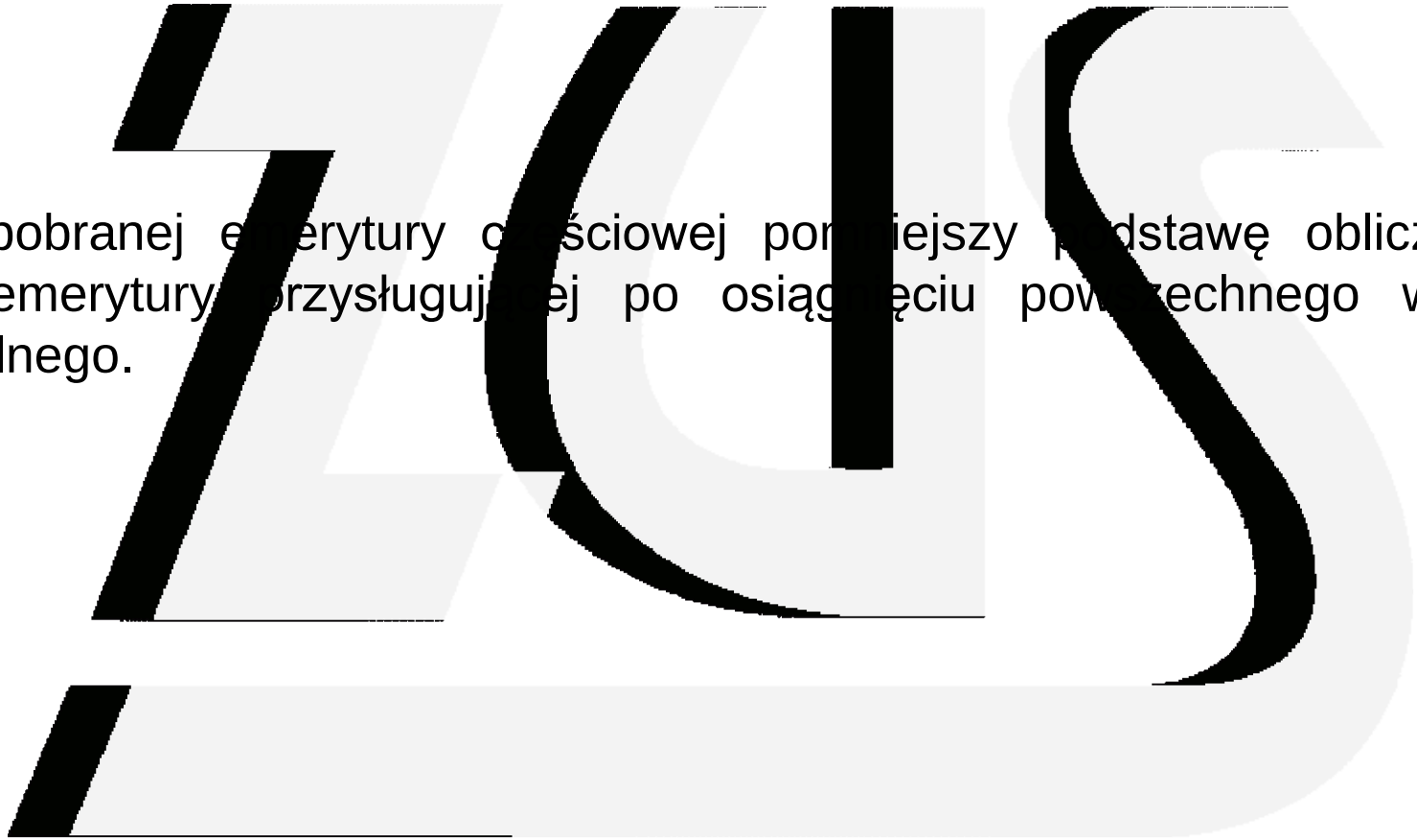
Jeżeli wnioskodawca jest członkiem OFE – środki zgromadzone w funduszu emerytalnym zostaną w całości przekazane do ZUS, co oznacza wykreślenie z Centralnego Rejestru Członków OFE.

Podstawę obliczenia kwoty emerytury, przyjętej do ustalenia emerytury częściowej, stanowi kwota zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne, zewidencjonowana na indywidualnym koncie ubezpieczonego w ZUS do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury częściowej, kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, w tym przeniesionych z OFE oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego.

Kwota ta uwzględnia należne ubezpieczonemu waloryzacje (roczne i kwartalne) składek i kapitału początkowego.

Ustalenie kwoty pełnej emerytury następuje poprzez podzielenie podstawy jej obliczenia przez średnie dalsze trwanie życia osoby ubiegającej się o emeryturę częściową – z dnia przejścia na tą emeryturę.

Emerytura częściowa wynosi 50% kwoty emerytury obliczonej wg powyższych zasad



Kwota pobranej emerytury częściowej stanowi podstawę obliczenia pełnej emerytury przysługującej po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego.

Ubezpieczonemu urodzonemu przed dniem 1 stycznia 1949 r. spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, który:

- kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego.
- wystąpił z wnioskiem o emeryturę po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2008 r.

wysokość emerytury może zostać – na jego wniosek – obliczona według nowych zasad w myśl art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej w myśl art. 53

Wymóg kontynuowania ubezpieczenia emerytalnego i rentowego po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego bada się na dzień zgłoszenia wniosku.

Oznacza to, że wniosek powinien być zgłoszony nie wcześniej niż następnego dnia po ukończeniu wymaganego wieku.

Ustawa emerytalna nie przewiduje możliwości wielokrotnego wyboru między świadczeniem w wysokości ustalonej w myśl art. 55 ustawy na starym albo na nowych zasadach.

Prawo do okresowej emerytury kapitałowej.

Okresowa emerytura kapitałowa przysługuje do ukończenia wieku 67 lat (z wyjątkiem okresu przejściowego) osobie ubezpieczonej urodzonej po dniu 31.12.1948r. która:

1. jest członkiem OFE
2. ukończyła powszechny wiek emerytalny
3. ma ustalone prawo do emerytury z FUS na podstawie art. 24 ust. 1 lub art. 24
4. zgromadziła na subkoncie w ZUS (w tym środki przekazane przez OFE) kwotę środków, która jest równa lub wyższa od 20 – krotności kwoty podatku pielęgnacyjnego (od 01.03.2015 r. jest to $20 \times 208,15 \text{ zł} = 4163 \text{ zł}$).

Wysokość okresowej emerytury kapitałowej ustala się poprzez podzielenie kwoty środków zgromadzonych i zewidencjonowanych na subkoncie w ZUS przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę ubezpieczonego, ustalone w myśl art. 26 ustawy emerytalnej i służące do obliczenia zarówno wysokości emerytury z EFUS jak też okresowej emerytury kapitałowej.

Prawo do okresowej emerytury kapitałowej ustaje:

1. Z dniem ukończenia 67 roku życia, z zastrzeżeniem:
W latach 2014-2020 okresowa emerytura kapitałowa przysługuje członkowi otwartego funduszu emerytalnego do osiągnięcia przed dniem:
 - 1 września 2014 r. wieku 65 lat i 5 miesięcy, albo
 - 1 stycznia 2015 r. wieku 65 lat i 6 miesięcy, albo
 - 1 maja 2015 r. wieku 65 lat i 7 miesięcy, albo
 - 1 września 2015 r. wieku 65 lat i 8 miesięcy, albo
 - 1 stycznia 2016 r. wieku 65 lat i 9 miesięcy, albo
 - 1 maja 2016 r. wieku 65 lat i 10 miesięcy, albo
 - 1 września 2016 r. wieku 65 lat i 11 miesięcy, albo
 - 1 stycznia 2017 r. wieku 66 lat, albo
 - 1 maja 2017 r. wieku 66 lat i 1 miesiąca, albo

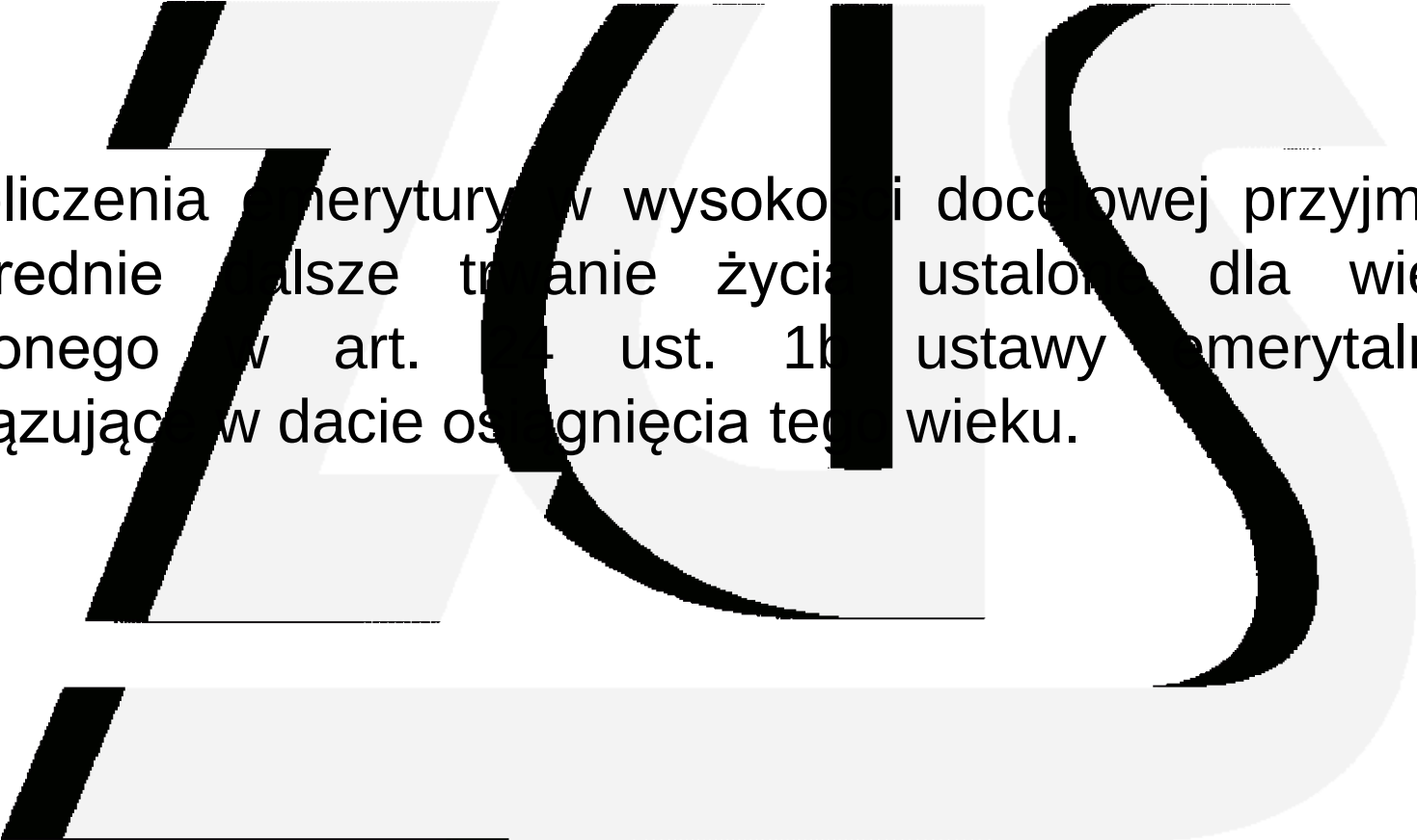
- 1 września 2017 r. wieku 66 lat i 2 miesięcy, albo
 - 1 stycznia 2018 r. wieku 66 lat i 3 miesięcy, albo
 - 1 maja 2018 r. wieku 66 lat i 4 miesięcy, albo
 - 1 września 2018 r. wieku 66 lat i 5 miesięcy, albo
 - 1 stycznia 2019 r. wieku 66 lat i 6 miesięcy, albo
 - 1 maja 2019 r. wieku 66 lat i 7 miesięcy, albo
 - 1 września 2019 r. wieku 66 lat i 8 miesięcy, albo
 - 1 stycznia 2020 r. wieku 66 lat i 9 miesięcy, albo
 - 1 maja 2020 r. wieku 66 lat i 10 miesięcy, albo
 - 1 września 2020 r. wieku 66 lat i 11 miesięcy.
3. W przypadku wyczerpania środków zewidencjonowanych na koncie w ZUS.
 4. Gdy utracono prawo do emerytury z FUS (np. gdy odpadnie jeden z warunków uzasadniających ustalenie prawa do tej emerytury).
 5. Z powodu zgony świadczeniobiorcy.

Złożenie przez członka OFE wniosku o emeryturę z art. 24 oznacza równocześnie złożenie wniosku o okresową emeryturę kapitałową, jeżeli nie zostanie zgłoszony wniosek o przekazanie zgromadzonych środków na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

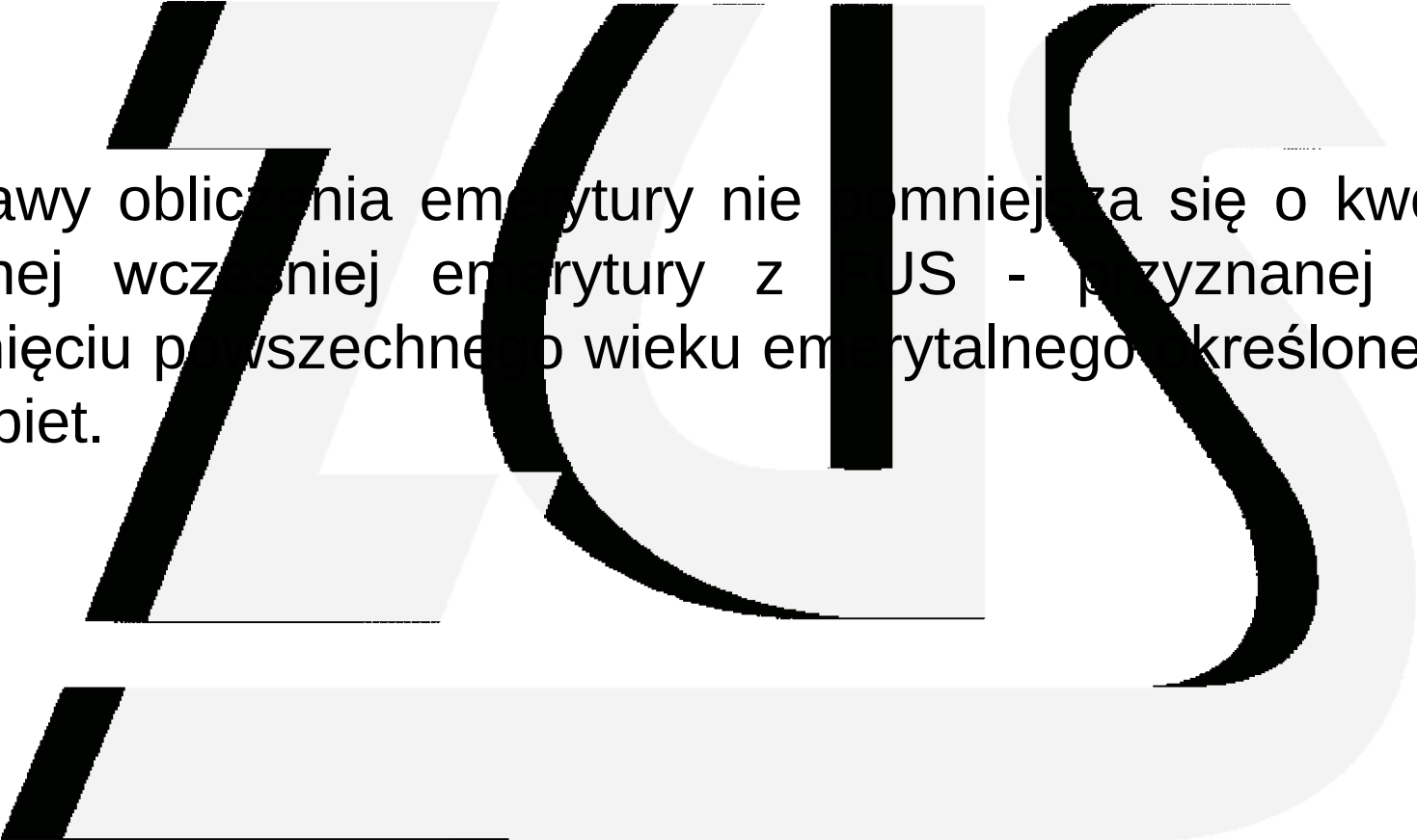
Okresową emeryturę kapitałową wypłacanie wraz z emeryturą z FUS, od dnia, o którego ustalono zostało prawo do emerytury z FUS, nie wcześniej jednak niż od miesiąca zgłoszenia wniosku o emeryturę.

Osobie, która do dnia poprzedzającego osiągnięcie podwyższonego wieku emerytalnego określonego dla mężczyzn pobierała okresową emeryturę kapitałową, emeryturę z Funduszu obliczoną ponownie z urzędu na zasadach określonych w art. 26 ustawy emerytalnej, z tym że przy obliczeniach przyjmuje się średnie dłuższe trwanie życia ustalone dla wieku, o którym mowa w art. 24 ust. 1b, obowiązujące w dacie osiągnięcia tego wieku.

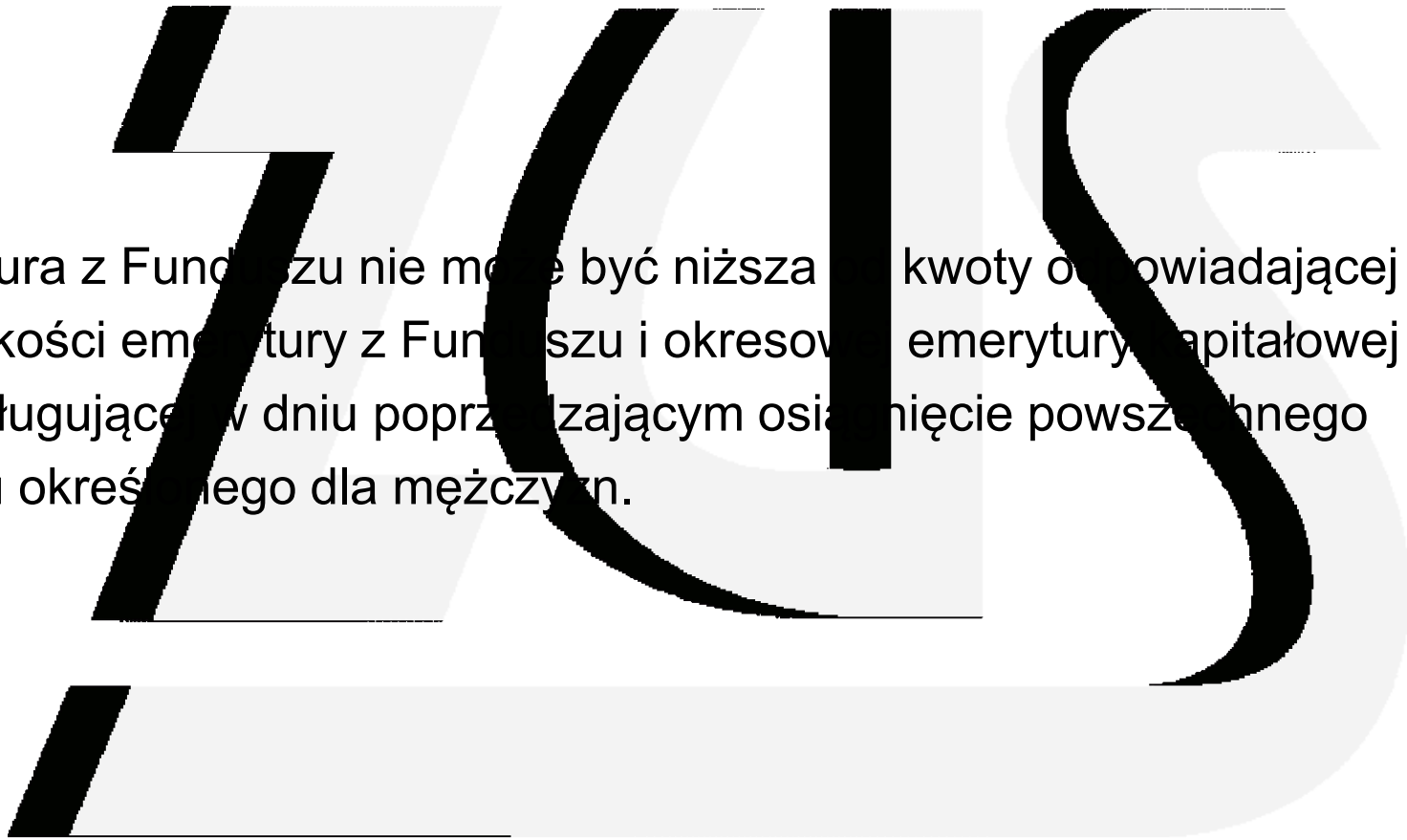
Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składki na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, oraz zwalorowanego kapitału początkowego oraz kwoty środków zewidencjonowanych na subkoncie, z tym że przy ustalaniu podstawy obliczenia emerytury nie uwzględnia się kwot zwiększeń składek na ubezpieczenie emerytalne z tytułu waloryzacji kwartalnej przeprowadzonej w celu obliczenia emerytury z Funduszu przyznanej po osiągnięciu wieku, o którym mowa w art. 24 ust. 1a



Do obliczenia emerytury w wysokości docelowej przyjmuje się średnie realne trwanie życia ustalone dla wieku określonego w art. 14 ust. 1k ustawy emerytalnej, obowiązujące w dacie osiągnięcia tego wieku.



Podstawy obliczania emerytury nie różnią się o kwoty pobranej wcześniej emerytury z ZUS - przyznanej po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego określonego dla kobiet.



Emerytura z Funduszu nie może być niższa od kwoty odpowiadającej wysokości emerytury z Funduszu i okresowi emerytury kapitałowej przysługującej w dniu poprzedzającym osiągnięcie powszechnego wieku określonego dla mężczyzn.

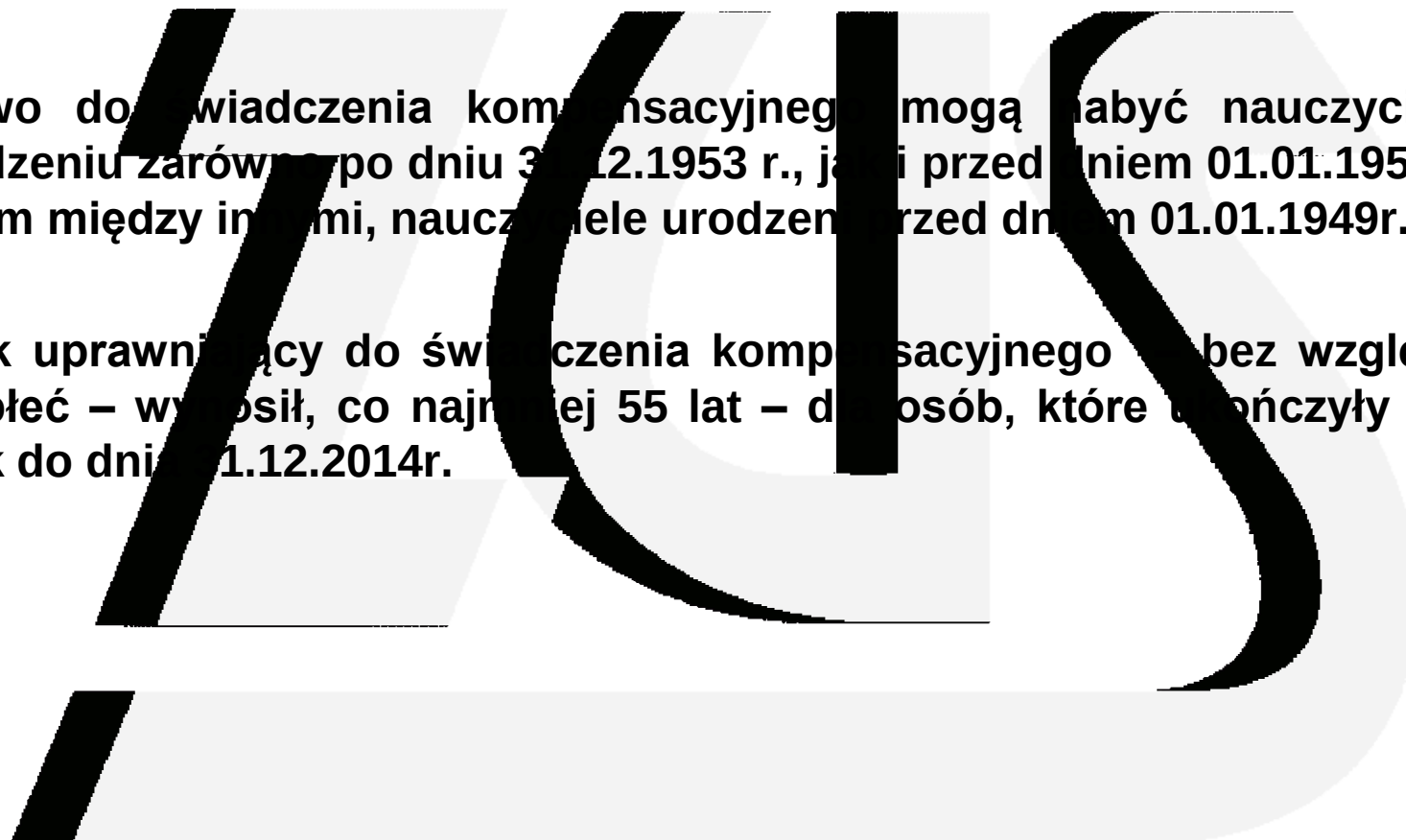
Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych prawo do świadczenia kompensacyjnego przysługuje nauczycielom, wychowawcom i innym pracownikom pedagogicznym zatrudnionym w następujących jednostkach:

- Publicznych i niepublicznych przedszkolach
- Szkołach publicznych oraz niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych
- Publicznych i niepublicznych placówkach kształcenia ustawicznego

- Placówkach o których mowa w art. 2 pkt 5 i 7 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty tj. w:
 - Młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach szkolenia – wychowawczych oraz specjalnych ośrodkach wychowawczych dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, a także ośrodkach umożliwiających dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki
 - Placówkach zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

Świadczenie kompensacyjne przysługuje nauczycielowi, który spełni łącznie następujące warunki:

- **Osiągnął wiek uprawniający do świadczenia kompensacyjnego**
- **Udowodnił okres składkowy i nieskładkowy w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszący 15 lat, w tym, co najmniej 20 lat wykonywania pracy w jednostkach, o których mowa w art. 2 pkt 1, w wymiarze co najmniej $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć**
- **Rozwiązał swój wniosek o pracę**



- Prawo do świadczenia kompensacyjnego mogą nabyć nauczyciele urodzeni zarówno po dniu 31.12.1953 r., jak i przed dniem 01.01.1954r., w tym między innymi, nauczyciele urodzeni przed dniem 01.01.1949r.
- Wiek uprawniający do świadczenia kompensacyjnego – bez względu na płeć – wynosił, co najmniej 55 lat – dla osób, które ukończyły ten wiek do dnia 31.12.2014r.

W latach 2015-2032 wiek uprawniający do świadczenia kompensacyjnego ustalany jest odrębnie dla kobiet i mężczyzn i wynosi:

- Co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 56 lat dla mężczyzn – dla osób, które ukończą ten wiek w latach 2015-2016
- Co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 57 lat dla mężczyzn – dla osób, które ukończą ten wiek w latach 2017-2018
- Co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 58 lat dla mężczyzn – dla osób, które ukończą ten wiek w latach 2019-2020
- Co najmniej 56 lat dla kobiet i co najmniej 59 lat dla mężczyzn – dla osób, które ukończą ten wiek w latach 2021-2022
- Co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn – dla osób, które ukończą ten wiek w latach 2023-2024
- Co najmniej 56 lat dla kobiet i co najmniej 61 lat dla mężczyzn – dla osób, które ukończą ten wiek w latach 2025-2026

- Co najmniej 57 lat dla kobiet i co najmniej 62 lat dla mężczyzn – dla osób, które ukończą ten wiek w latach 2027-2028
- Co najmniej 58 lat dla kobiet i co najmniej 63 lat dla mężczyzn – dla osób, które ukończą ten wiek w latach 2029-2031
- Co najmniej 59 lat dla kobiet i co najmniej 64 lat dla mężczyzn – dla osób, które ukończą ten wiek w latach 2031-2032

Przy ustalaniu czy został spełniony warunek udowodnienia 30 – letniego okresu składkowego i nieskładkowego:

- Nie uwzględnia się okresów pracy na gospodarstwie rolnym (art. 10 ustawy emerytalnej)
- Okresy nieskładkowe podlegają uwzględnieniu w wymiarze nie większym niż 1/3 udowodnionych okresów składkowych
- Nie uwzględnia się okresów, na które osoba prowadząca parolniczą działalność gospodarczą w tym twórczą i artystyczną, nie opłacała składek na ubezpieczenie społeczne za okres do 31.12.1998r. lub na ubezpieczenie emerytalne i rentowe po 01.01.1999r.
- Stosuje się zasadę wynikającą z art. 11 ustawy emerytalnej tj. przy ustalaniu okresów składkowych i nieskładkowych zalicza się okres korzystniejszy, jeżeli występuje zbieg tych świadczeń.

Ustalając 20 – letni okres pracy nauczycielskiej nie uwzględnia się okresów:

- Niezdolność do pracy, za które zostało wypłacone wynagrodzenie, zasiłek chorobowy lub świadczenie rehabilitacyjne
- Niewykonywania pracy, za które nauczycielowi wypłacono – na podstawie Karty Nauczyciela – wynagrodzenie za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy (np. z powodu choroby, za okres od dnia 15.11.1991r. do dnia 25.07.1998r.
- Urlopu dla pogratowania zdrowia
- Pozostawania w stanie nieczynnym
- Przebywania na urlopie w związku z dalszym kształceniem się
- Okresów służby wojskowej
- Urlopu wychowawczego lub bezpłatnego

- Warunkiem koniecznym do przyznania świadczenia kompensacyjnego jest rozwiązanie stosunku pracy (dotyczy każdego stosunku pracy) bez względu na wymiar czasu pracy.
- Oznacza to, że nauczyciel składający wniosek o przyznanie świadczenia kompensacyjnego musi rozwiązać wszystkie stosunki pracy, w tym również stosunek pracy, w ramach, którego nie wykonuje pracy w charakterze nauczyciela.



- Przy dokonywaniu oceny, czy stosunek pracy został rozwiązany na wniosek nauczyciela stosuje się rozstrzągnięcia obowiązujące przy ustalaniu prawa do emerytury bez względu na wiek, określonej w art. 88 ustawy – Kariera Nauczyciela

Prawo do świadczenia kompensacyjnego przysługuje nauczycielowi, jeżeli stosunek pracy został rozwiązany lub wygaś w następujących okolicznościach:

- Rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w razie:
 - Całkowitej likwidacji szkoły
 - Częściowej likwidacji szkoły albo w razie zmian organizacyjnych powodujących zmniejszenie liczby oddziałów w szkole lub zmian planu nauczania uniemożliwiających dalsze zatrudnianie nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć
- Wygaśnięcie stosunku pracy nastąpiło:
 - Z upływie sześciomiesięcznego okresu pozostawania w stanie nieczynnym
 - Z dniem odmowy podjęcia przez nauczyciela pozostającego w stanie nieczynnym - pracy w pełnym wymiarze zajęć na czas nieokreślony lub na okres, na który została zawarta umowa, w tej samej szkole, na tym samym lub innym stanowisku

- Prawo do świadczenia kompensacyjnego przysługuje nauczycielowi, jeżeli ostatnim stosunkiem pracy przed przejściem na świadczenie był stosunek pracy zawarty z jednostką wymienioną w art. 2 pkt 1 ustawy.
- Jeżeli nauczyciel, oprócz stosunku pracy zawartego z jednostką, o której mowa w ustawie, pozostaje równocześnie w innych stosunkach pracy – nabywa prawo do świadczenia kompensacyjnego pod warunkiem, że te stosunki pracy zostaną rozwiązane nie później niż w dniu rozwiązania stosunku pracy z jednostką wymienioną w ustawie w art. 2 pkt 1.

Przykład

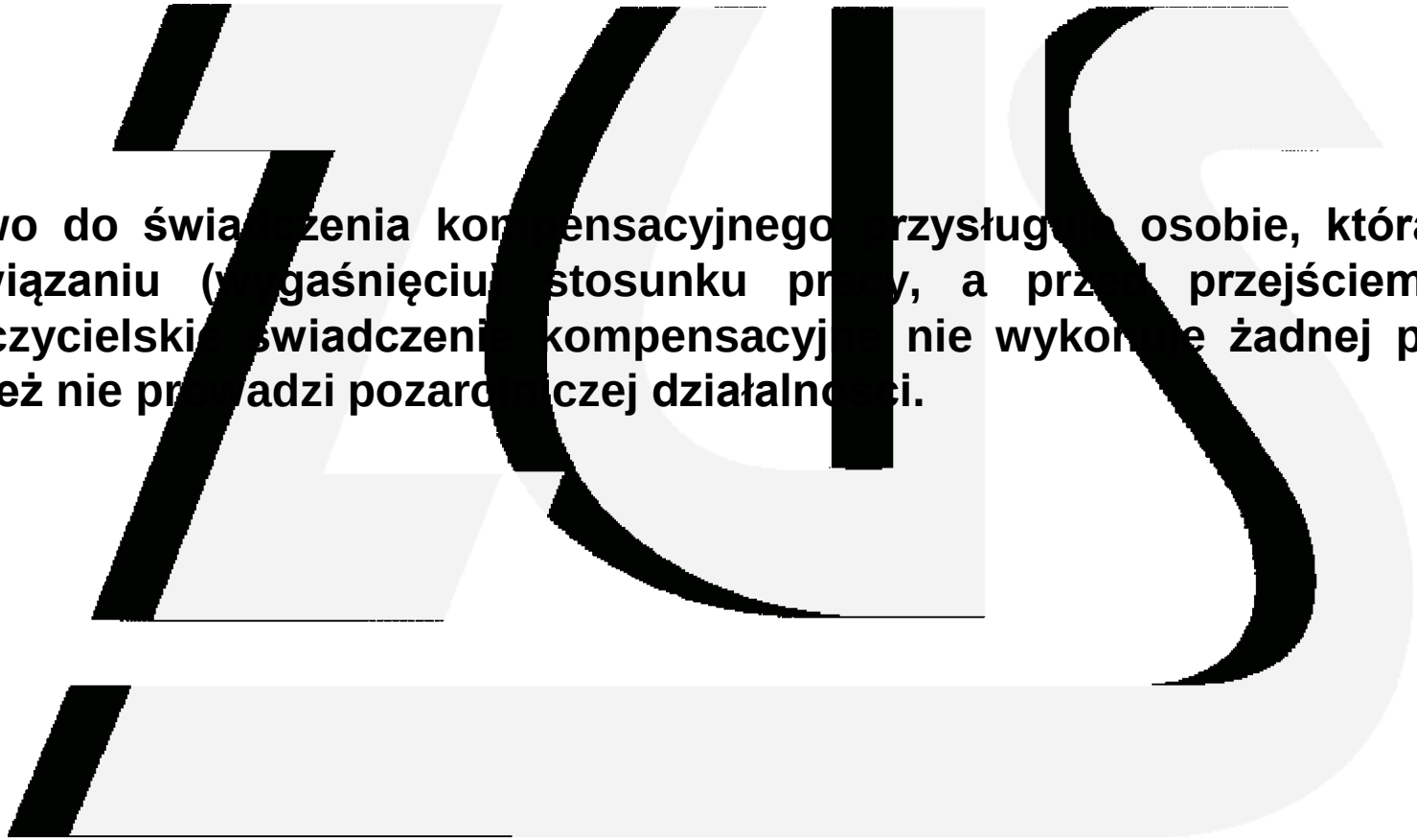
Kobieta ur. 21.06.1975 r. zatrudniona:

- w liceum, jako nauczyciel, rozwiązała stosunek pracy w dniu 30.08.2010 r.
- w prywatnej przychodni lekarskiej na etacie jako księżka, rozwiązała stosunek pracy w dniu 31.08.2010 r.

Ostatnim stosunkiem pracy nie był stosunek pracy zawarty z jednostką wymienioną w art. 2 ust 1 ustawy, w związku z czym kobieta ta nie będzie miała prawa do świadczenia kompensacyjnego.

- **Prawo do świadczenia kompensacyjnego ma nauczyciela, pozostającego w stosunku (stosunkach) pracy, w ramach którego (których) wykonuje zatrudnienie w jednostkach wymienionych w art. 1 ust 1 ustawy – powstaje od następnego dnia po rozwiązaniu ostatniego z wymienionych stosunków pracy, o ile został uprzednio osiągnięty wiek oraz okres uprawniający do świadczenia kompensacyjnego.**

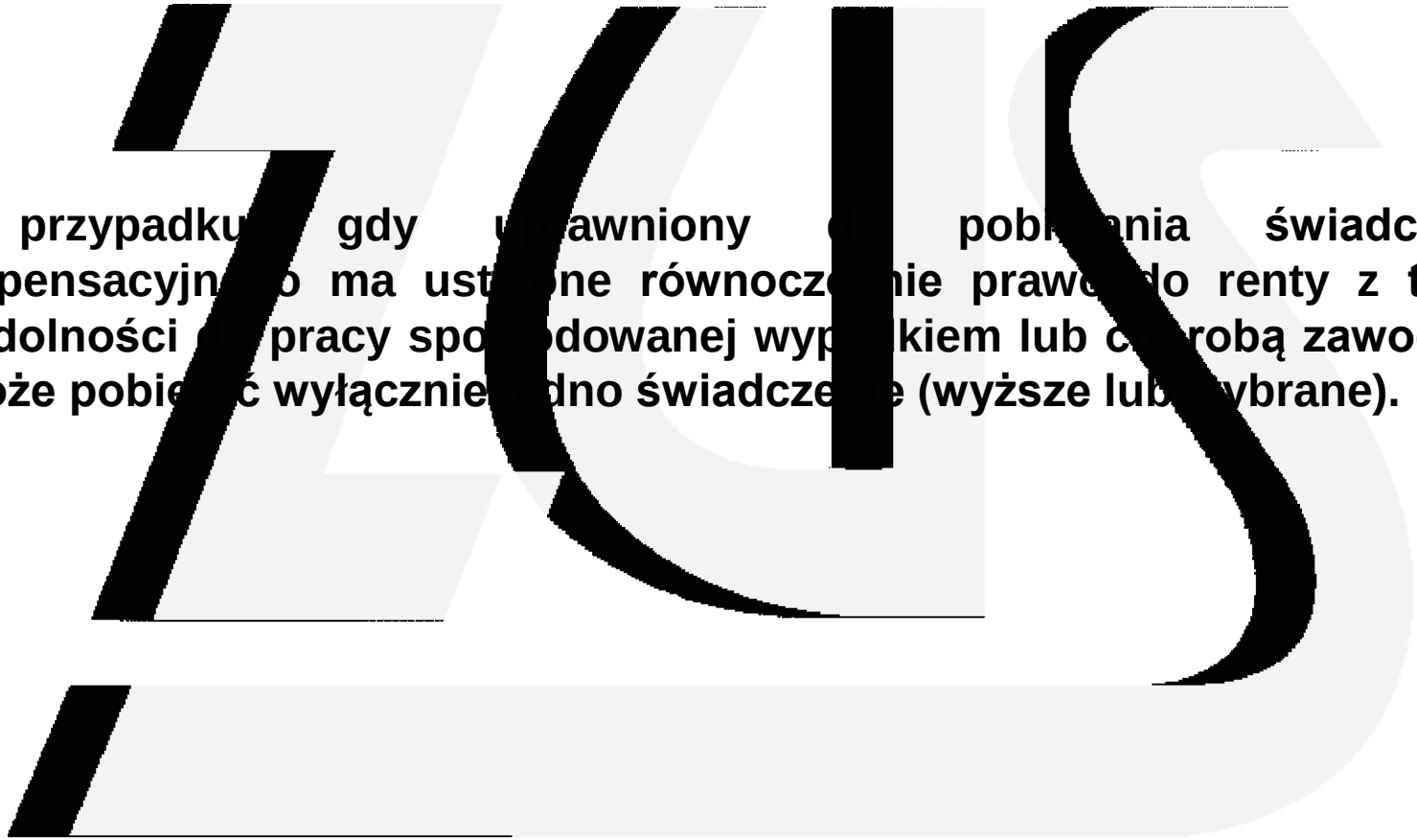
- Prawo do świadczenia kompensacyjnego, dla osoby która nie pozostaje w stosunku pracy, powstaje nie wcześniej niż z dniem spełniania warunków wymaganych, co do nabycia tego prawa i nie wcześniej niż od dnia zaprzestania pobierania zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego.
- Prawo do świadczenia kompensacyjnego przysługuje nie wcześniej niż od pierwszego dnia miesiąca, jeżeli wniosek został złożony po miesiącu, w którym nastąpiło spełnienie wszystkich warunków wymaganych do nabycia prawa do tego świadczenia.



- Prawo do świadczenia kompensacyjnego przysługuje osobie, która po rozwiązaniu (wygaśnięciu) stosunku pracy, a przed przejściem na nauczycielskie świadczenia kompensacyjne nie wykonała żadnej pracy ani też nie prowadzi pozarodowej działalności.

Ustawa nie przewiduje wypłaty świadczenia w zbiegu.

- W razie zbiegu prawa do świadczenia kompensacyjnego z prawem do renty, uposażenia w stanie spoczynku, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub innego świadczenia o charakterze rentowym, ustanowionym na podstawie odrębnych przepisów, przysługuje tylko jedno z tych świadczeń – w całości lub wybrane przez uprawnionego.
- Osobie mającej ustalone prawo do świadczenia kompensacyjnego nie przysługuje renta socjalna, co oznacza, iż w tym przypadku również nie następuje zbieg uprawnień do tych świadczeń.



- W przypadku gdy uprawniony do pobierania świadczenia kompensacyjnego ma ustalone równocześnie prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem lub chorobą zawodową – może pobrać wyłącznie jedno świadczenie (wyższe lub wybrane).

- Prawo do świadczenia kompensacyjnego przysługuje do dnia poprzedzającego osiągnięcie powszechnego wieku emerytalnego.
- W przypadku, gdy uprawniony do świadczenia kompensacyjnego przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego miałby prawo do emerytury na podstawie odrębnych przepisów – prawo do świadczenia przysługuje do dnia poprzedzającego nabycie prawa do emerytury na podstawie tych przepisów.

- Prawo do świadczenia kompensacyjnego ulega zawieszeniu – bez względu na wysokość uzyskiwanego przychodu – w razie podjęcia pracy (nie tylko w charakterze nauczyciela) w jednostkach wymienionych w art. 1 ustawy – Karta Nauczyciela
- Zasady tej nie stosuje się w przypadku, gdy praca wykonywana jest w jednostkach wymienionych w art. 1 ust. 2 pkt 1, 4 i 5 – Karta Nauczyciela w innym charakterze niż uzasadniający objęcie przepisami Karty Nauczyciela.

- Prawo do świadczenia kompensacyjnego ulega zawieszeniu lub zmniejszeniu na zasadach przewidzianych dla emerytur i rent.
- Oznacza to, że świadczenie może być wypłacane w pełnej wysokości, jeżeli przychód osoby uprawnionej nie przekracza 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. W przypadku przekroczenia tej granicy (jednak nie więcej niż 130%) – świadczenie ulega zmniejszeniu o kwotę przekroczenia, jednak nie więcej niż o maksymalną kwotę zmniejszenia ustaloną dla emerytur. Jeżeli uprawniony osiąga przychód przekraczający 130% - świadczenie podlega zawieszeniu.

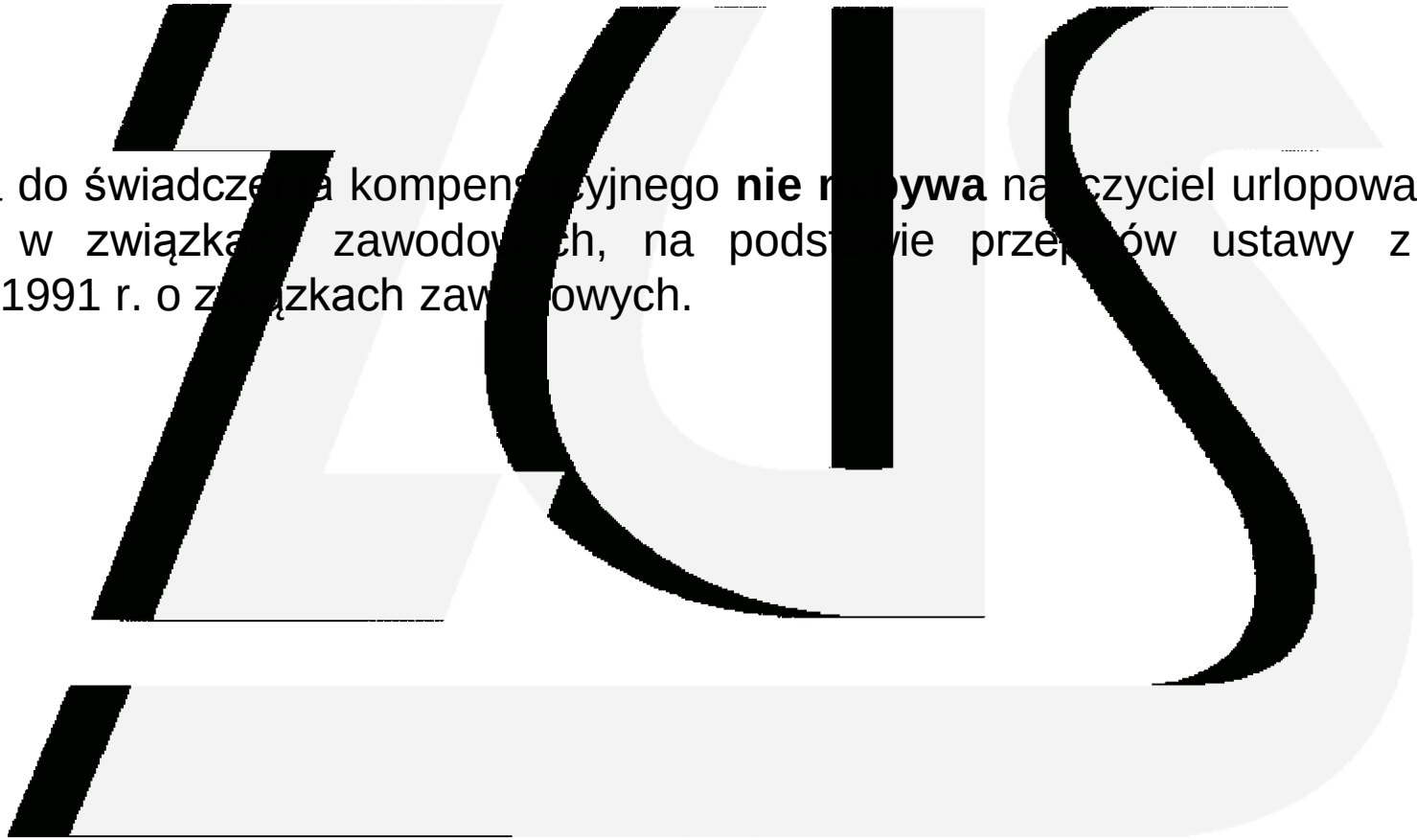
Wysokość świadczenia kompensacyjnego.

- Świadczenie kompensacyjne stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem porównania podstawy obliczenia emerytury ustalonej w sposób określony w art. 6 ustawy emerytalnej przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 60 lat, ustalone według obowiązujących w dniu zgłoszenia wniosku o świadczenie kompensacyjne – tablic średniego dalszego trwania życia.

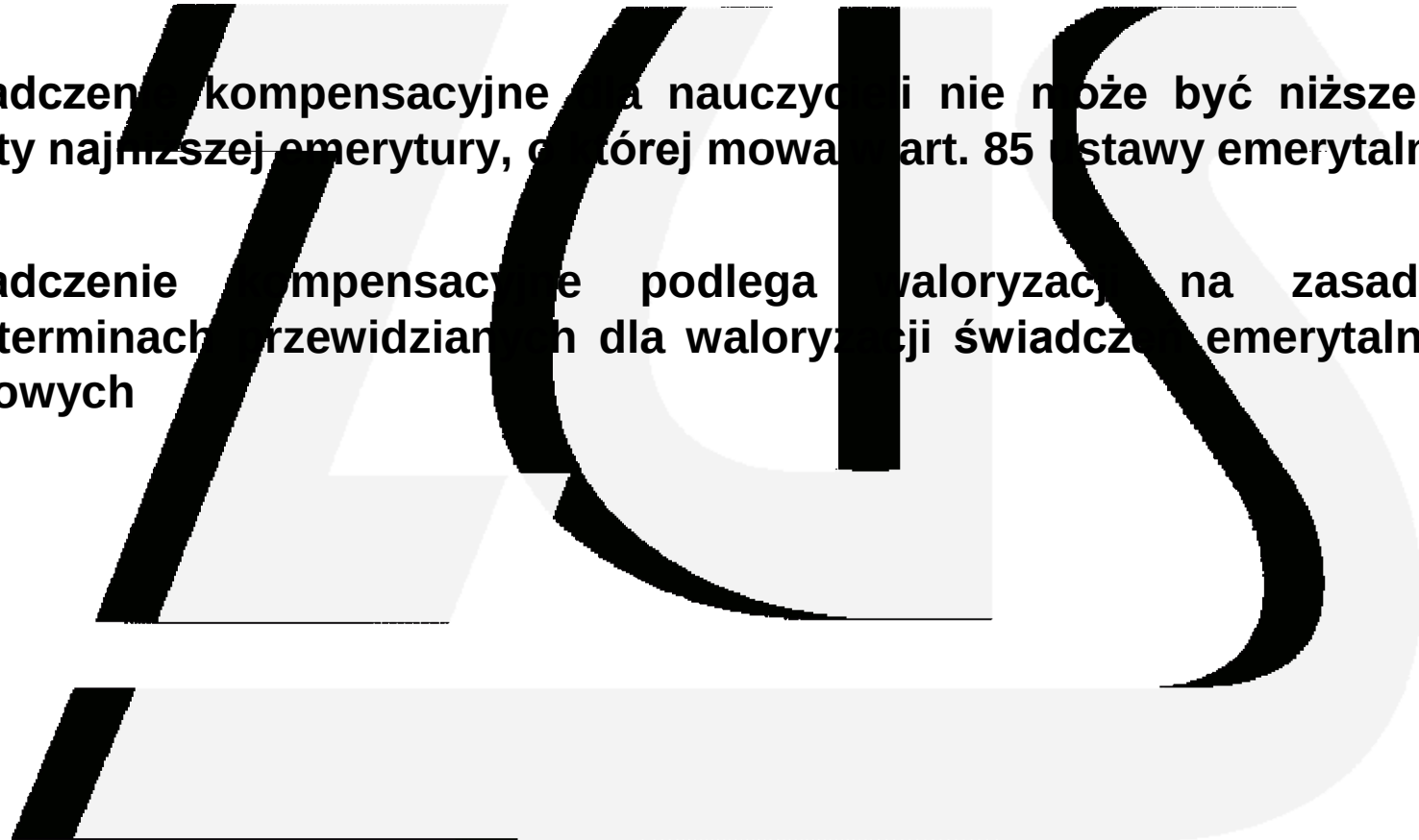
Podstawa obliczenia emerytury dla celów ustalenia wysokości świadczenia kompensacyjnego dla nauczycieli

- Kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem ich waloryzacji, zaliczanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata świadczenia
- Kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego

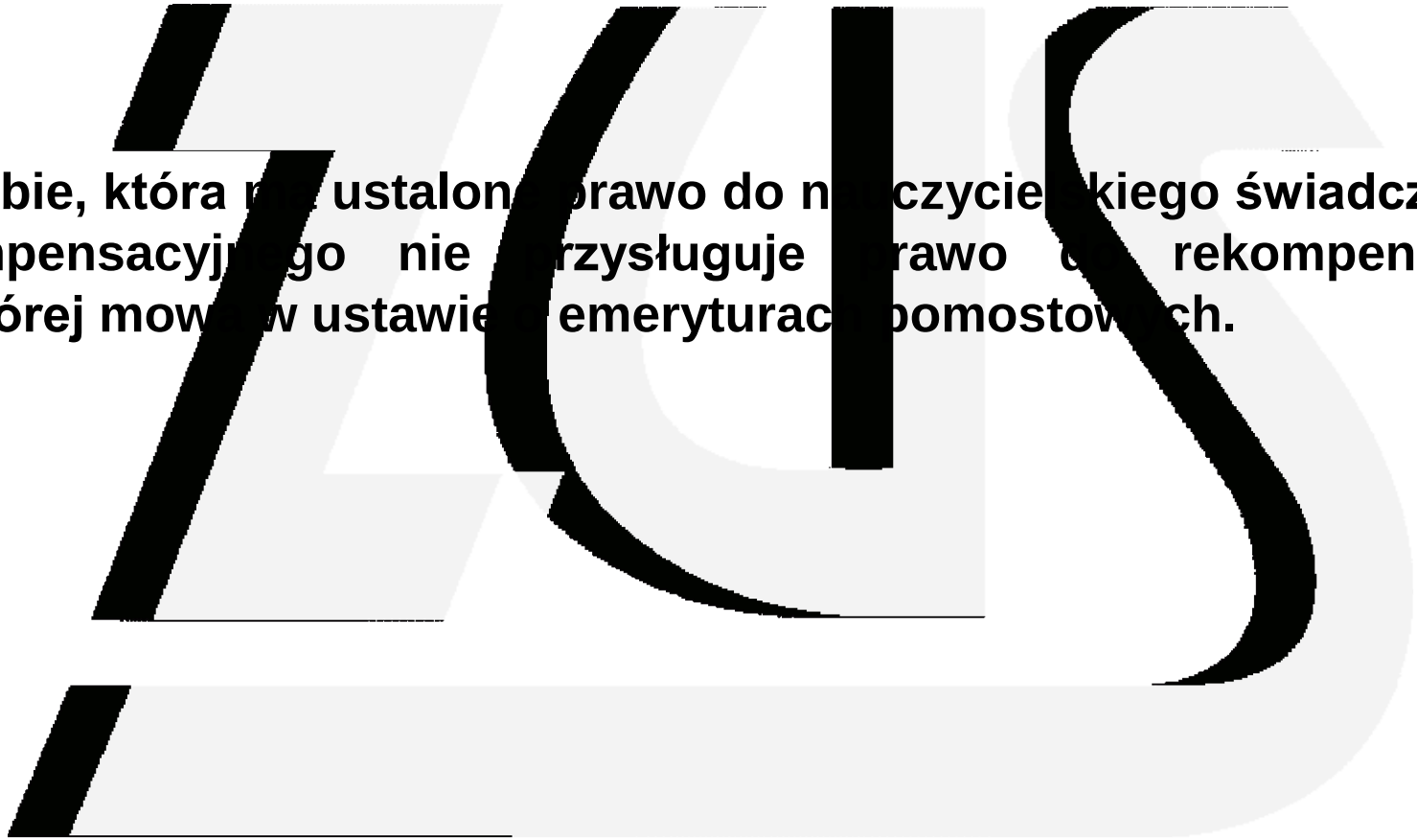
- Jeżeli ubezpieczony jest członkiem OFE – przy ustalaniu podstawy obliczenia emerytury dla celów ustalenia wysokości świadczenia kompensacyjnego – składki na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowane na jej koncie w ZUS, zwiększa się przez pomnożenie wskaźnika korygującego $19,52/12,4$ stanowiącym stosunek pełnej wysokości składki na ubezpieczenie emerytalne do wysokości składki zewidencjonowanej na koncie ubezpieczonego w Zakładzie.



- Prawa do świadczenia kompensacyjnego **nie** ma nauczyciel urlopowany do pracy w związkach zawodowych, na podstawie przepisów ustawy z dnia 23.05.1991 r. o związkach zawodowych.



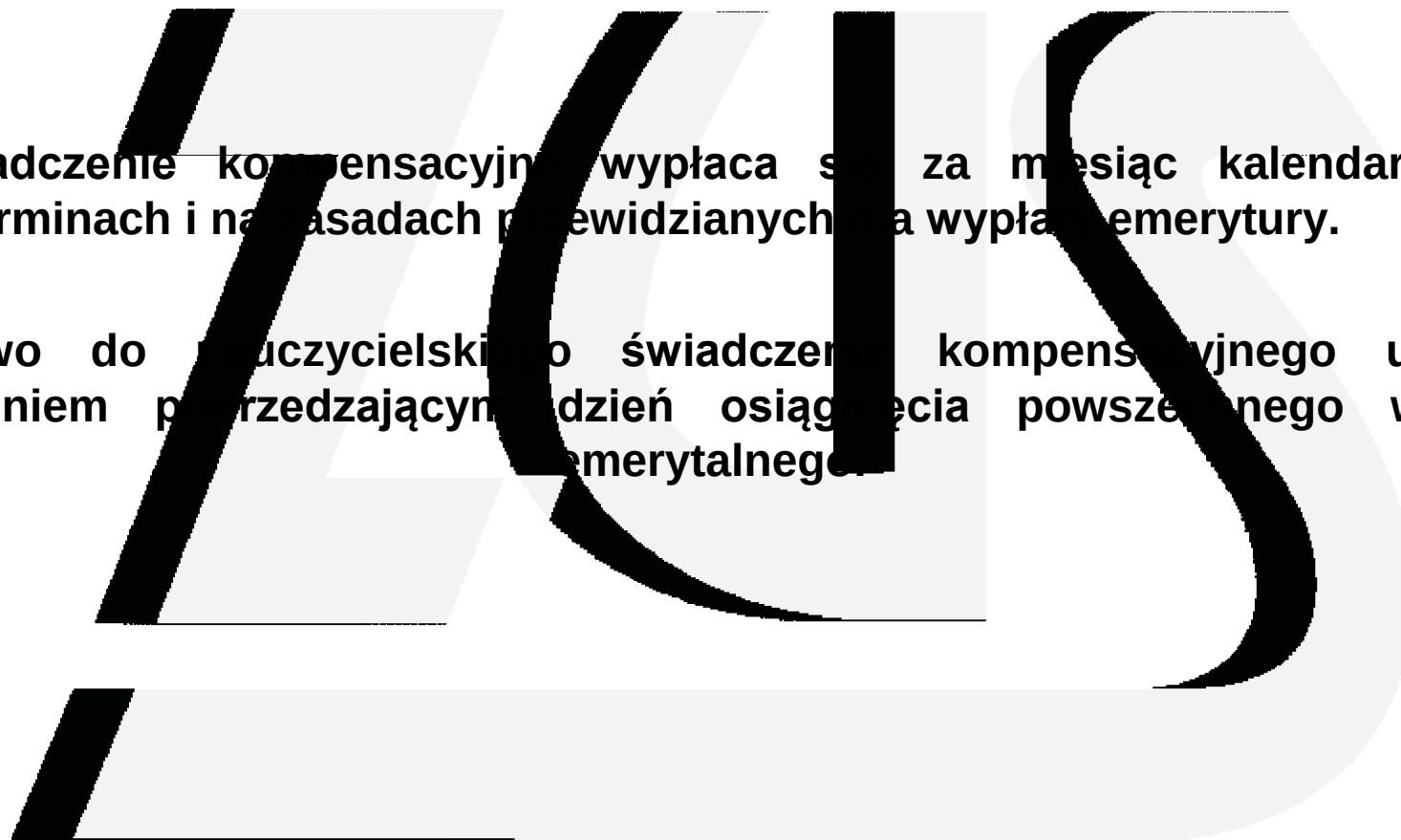
- Świadczenie kompensacyjne dla nauczycieli nie może być niższe od kwoty najniższej emerytury, o której mowa w art. 85 ustawy emerytalnej.
- Świadczenie kompensacyjne podlega waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych dla waloryzacji świadczeń emerytalno – rentowych



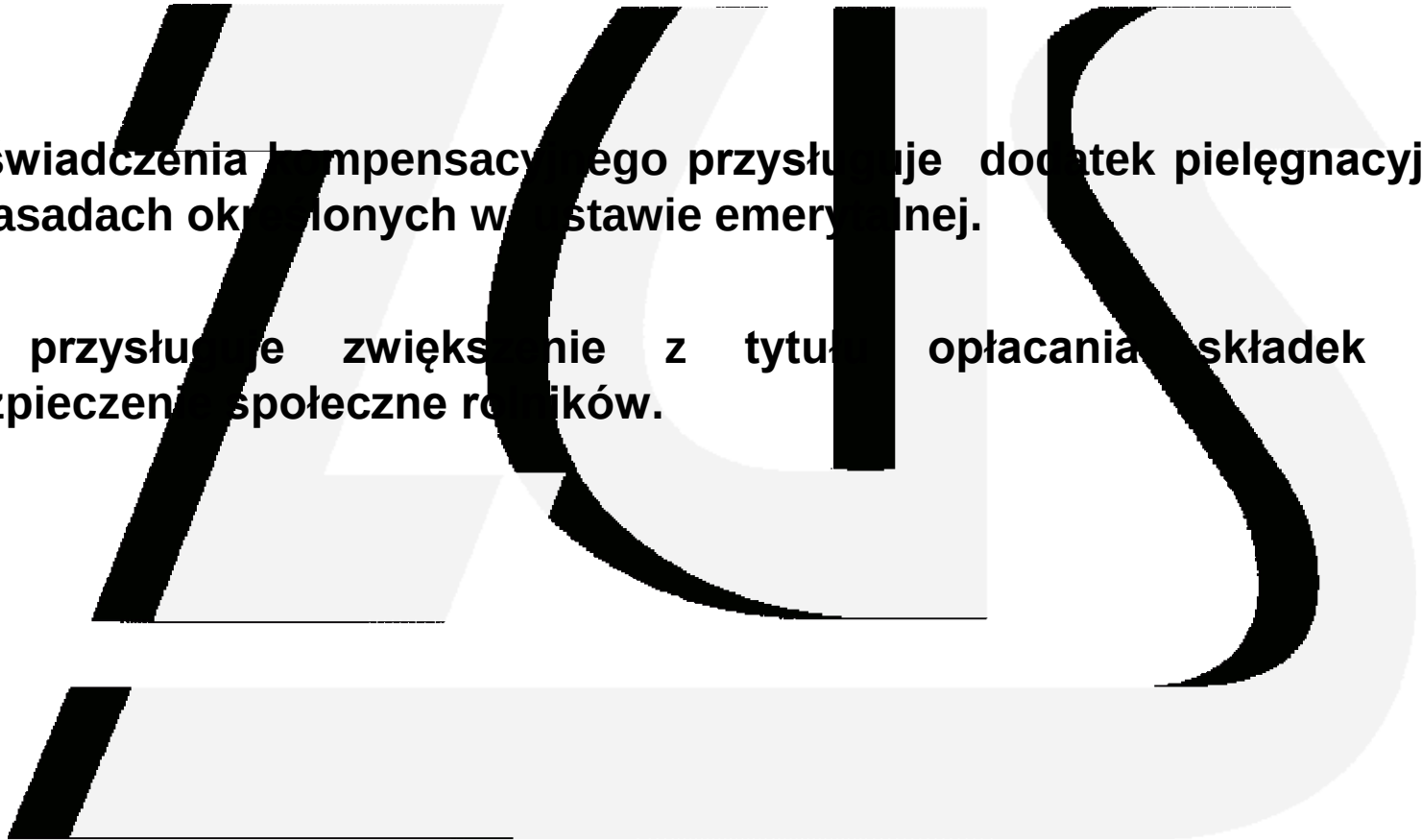
- Osobie, która nie ma ustalonego prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego nie przysługuje prawo do rekompensaty, o której mowa w ustawie o emeryturach pomostowych.

- Do świadczenia kompensacyjnego nie ma zastosowania art. 108 ustawy emerytalnej. Jeżeli po dniu, o którym pomyślano świadczenie, osoba uprawniona podlegała ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym – świadczenie kompensacyjne nie podlega ponownemu ustaleniu.
- Wysokość Nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego ulega ponownemu ustaleniu w trybie art. 114 ustawy emerytalnej, tzn. na wniosek lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo lub wysokość świadczenia.

- Postępowanie w sprawie świadczeń wszczynają się na wniosek osoby ubiegającej się o to świadczenie, zgłoszony bezpośrednio w organie rentowym lub za pośrednictwem płatnika składek.
- Decyzję w sprawie nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego wydaje jednostka organizacyjna ZUS właściwa ze względu na miejsce zamieszkania uprawnionego.



- Świadczenie kompensacyjne wypłaca się za miesiąc kalendarzowy w terminach i na zasadach przewidzianych dla wypłat emerytury.
- Prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego ustaje z dniem poprzedzającym dzień osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego.



- Do świadczenia kompensacyjnego przysługuje dodatek pielęgnacyjny na zasadach określonych w ustawie emerytalnej.
- Nie przysługuje zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenia społeczne rentników.



- W razie śmierci osoby pobierającej nauczycielskie świadczenie kompensacyjne, prawny członek rodziny tej osoby przysługuje renta rodzinna.

Warunki, których spełnienie uzasadnia przyznanie świadczenia przedemerytalnego, można sklasyfikować w dwóch grupach.

- Pierwsza z nich - to warunki jednakowe dla wszystkich osób, które ubiegają się o świadczenie przedemerytalne.
- Druga - to warunki szczególne, indywidualizowane, uzależnione od stażu pracy, wieku, przyczyn rozwiązania stosunku pracy itd.

Warunki wspólne dla wszystkich świadczeń

- Zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie, która spełnia szczególne warunki wymagane do przyznania tego świadczenia, jeżeli:
 - przez okres co najmniej 180 dni pobierała zasiłek dla bezrobotnych,
 - nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna,
 - w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie ponosiła bezasadnionej przyczyny przyjęcia odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych,
 - złożyła wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wystawienia przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych,
 - złożyła wniosek w ciągu 30 dni od ustania zatrudnienia, w tym w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych albo innej pracy zarobkowej, jeżeli w okresie pobierania zasiłku wykonywała inną pracę zarobkową lub zatrudnienie w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r., poz. 149), albo była zatrudniona w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych, a wykonywanie jednej z tych prac ustało po upływie 6-miesięcznego okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Warunki określone w art. 2 ust. 1 ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych:

- **Prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która**
 - **do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu likwidacji lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którejś była zatrudniona i pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta oraz 61 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub**
 - **do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona i pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn, lub**
 - **do dnia ogłoszenia upadłości prowadziła nieprzerwanie i przez okres nie krótszy niż 24 miesiące pozarolniczą działalność, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121), zwanej dalej ustawą systemową, i za ten okres opłacała składki na ubezpieczenia społeczne oraz do dnia ogłoszenia upadłości ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta i 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub**

- zarejestrowała się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 30 dni od dnia ustania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy pobieranej nieprzerwanie przez okres co najmniej 5 lat oraz do dnia, w którym powstało prawo do renty, **ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta i 60 lat - mężczyzna i osiągnęła okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn**, lub
- do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, **posiada okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn**, lub
- do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu likwidacji lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ocenie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, **posiadała okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 34 lata dla kobiet i 39 lat dla mężczyzn**.

- Świadczenie przedemerytalne przysługuje w wysokości wynoszącej od 1 marca 2015 r. – 1027,39 zł
- Świadczenie przedemerytalne podlega finansowej waloryzacji, która przeprowadzana jest na zasadach i w terminach przewidzianych w ustawie emerytalnej.

- Prawo do świadczenia przedemerytalnego uzyskuje się **od następnego dnia po dniu złożenia wniosku wraz z wymaganymi dokumentami**. Świadczenia przedemerytalne przyznane na podstawie ustawy wypłaca się w terminie płatności wskazanym w decyzji przyznającej to świadczenie, natomiast świadczenia i składki przedemerytalne przejęte przez Zakład z powiatowych urzędów pracy wypłaca się w terminie płatności wskazanym w zawiadomieniu, które ZUS wysłał do każdego uprawnionego.

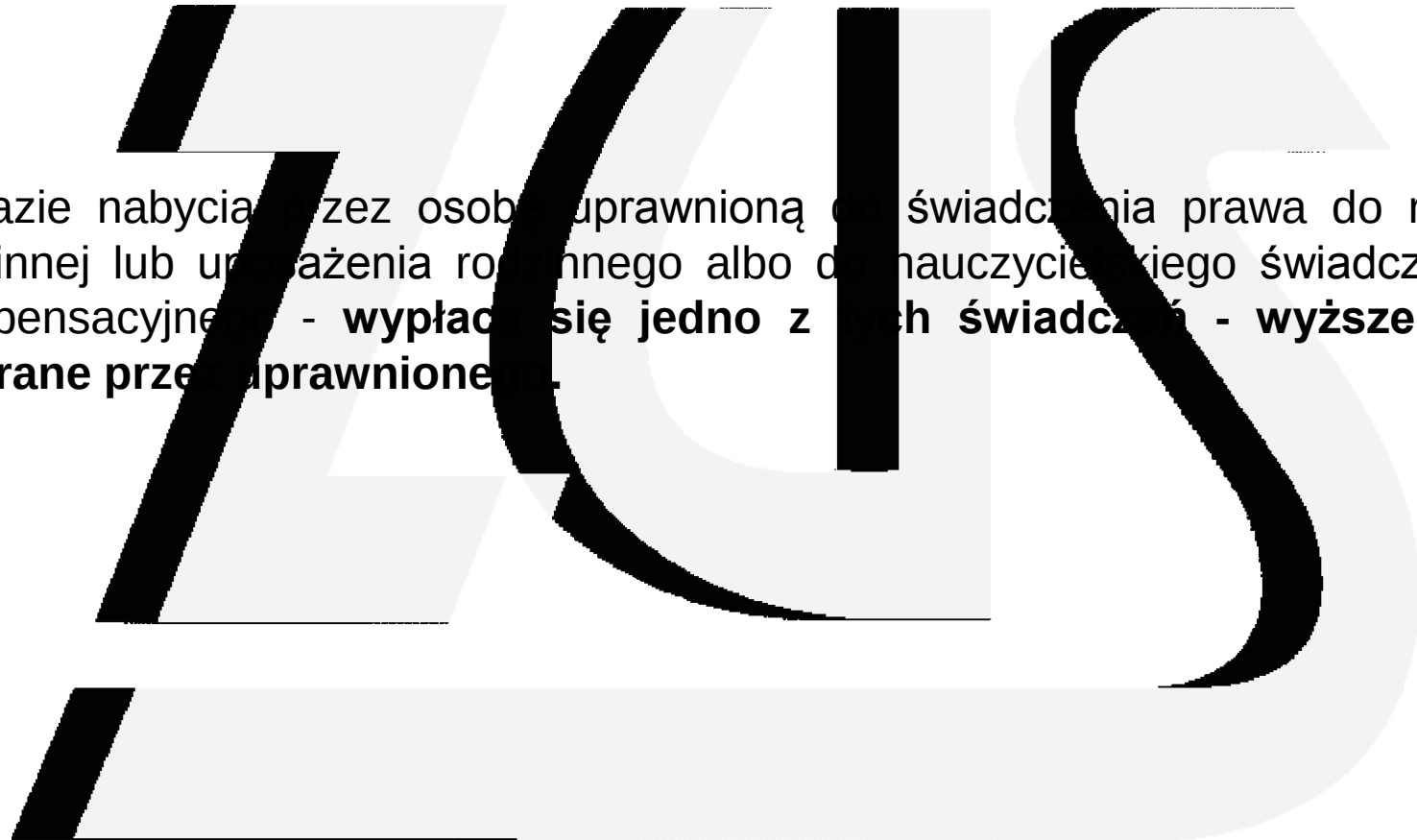
Prawo do świadczenia i zasiłku przedemerytalnego ustaje:

- na wniosek osoby pobierającej świadczenie przedemerytalne,
- w dniu poprzedzającym dzień nabycia prawa do emerytury, która jest ustalona decyzją organu rentowego ZUS lub innego organu emerytalno-rentowego, określonego w odrębnych przepisach,
- z dniem osiągnięcia wieku powszechnego wieku emerytalnego, ustalanego indywidualnie dla każdego ubezpieczonego w zależności od jego daty urodzenia,
- z dniem nabycia prawa własności lub objęcia w posiadanie nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych przekraczających 2 ha przeliczeniowe albo współwłasności nieruchomości rolnej, jeżeli udział w nieruchomości przekracza 2 ha przeliczeniowe,
- wraz ze śmiercią osoby uprawnionej.

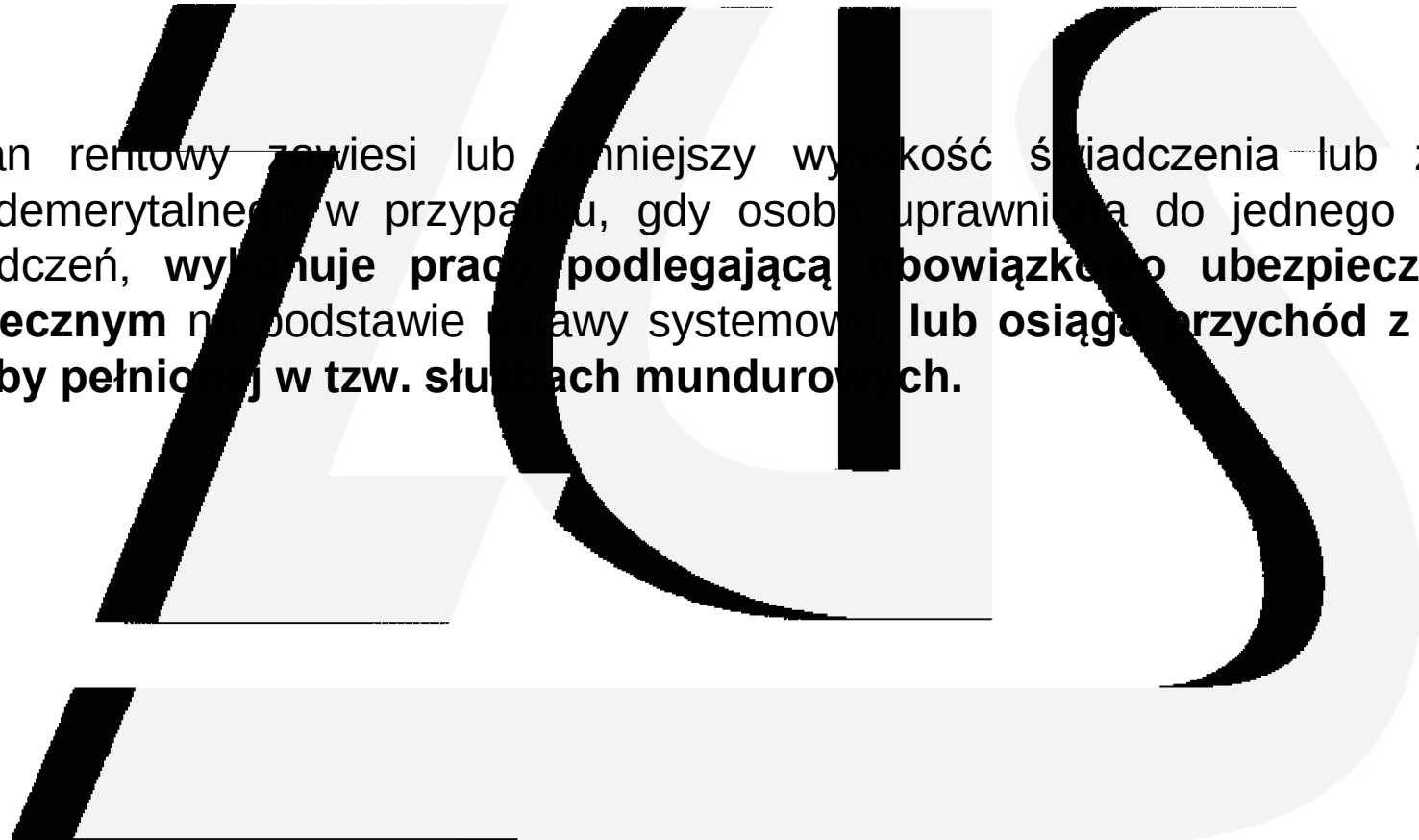
Osoba pobierająca świadczenie lub zasiłek przedemerytalny jest obowiązana zawiadomić organ rentowy wypłacający to świadczenie o okolicznościach powodujących ustanie prawa do tego świadczenia lub zasiłku.

Świadczenie lub zasiłek przedemerytalny pobrane po zaistnieniu jednej z wymienionych okoliczności są świadczeniami należnymi i podlegają zwrotowi w trybie art. 138 i następnych ustawy emerytalnej, tj. ustawy z dnia 13 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 440 z późn. zm.).

- Prawo do świadczenia **ulega zawieszeniu** w przypadku nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty inwalidzkiej, a także w przypadku podjęcia wypłaty renty strukturalnej lub świadczenia o charakterze rentowym z instytucji zagranicznej.
- Prawo do świadczenia - od 1 lutego 2011 r. - może być także zawieszone na wniosek osoby uprawnionej do tego świadczenia.

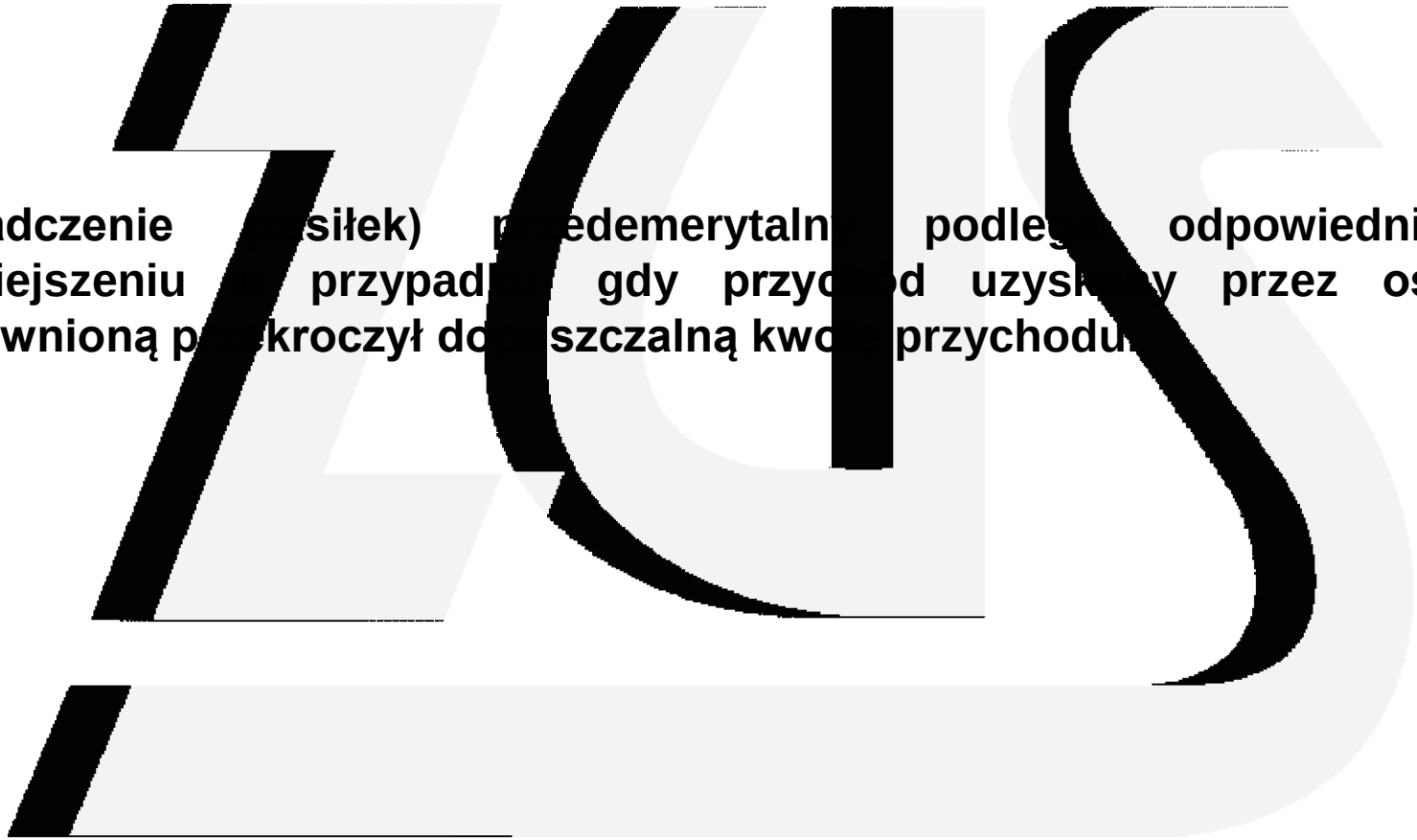


- W razie nabycia przez osobę uprawnioną do świadczenia prawa do renty rodzinnej lub umiędziotnienia roszczenia albo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego - **wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez uprawnionego**



- Organ rentowy – zawiesi lub zmniejszy wysokość świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego w przypadku, gdy osoba uprawnia do jednego z tych świadczeń, **wykonyuje pracę podlegającą obowiązkowi ubezpieczeniom społecznym na podstawie ustawy systemowej lub osiąga przychód z tytułu służby pełnionej w tzw. służbach mundurowych.**

- Prawo do świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego **ulega zawieszeniu** w przypadku, gdy przychód osiągany przez osobę uprawnioną do tego świadczenia **przekracza graniczną kwotę przychodu** **stanowiącą 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia** w roku kalendarzowym poprzedzającym termin walidacji, ogłoszonego przez Prezesa GUS do celów emerytalnych.



- Świadczenie (świadek) przedemerytalny podlega odpowiedniemu zmniejszeniu w przypadku gdy przychód uzyskany przez osobę uprawnioną przekroczył dochodową kwotę przychodów

- W roku rozliczeniowym 2011/2012 i w latach następnych - **dopuszczalna kwota przychodu** ustalana jest jako 20% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji, ogłoszonego przez Prezesa ZUS do celów emerytalnych. Przy ustalaniu tej kwoty stosuje się zaokrąglenie do pełnych 10 groszy w górę.
- Dopuszczalna kwota przychodu - w każdym miesiącu roku rozliczeniowego - obowiązuje w tej samej wysokości.
- Dopuszczalną kwotę przychodu stosuje się przy zmniejszaniu świadczeń (zasiłków) przedemerytalnych w trakcie roku rozliczeniowego.
- Dla roku rozliczeniowego 2014/2015 dopuszczalna kwota przychodu wynosi 912,60

- Rozliczenie świadczeń i zasiłków przedemerytalnych następuje począwszy od 1 marca roku kalendarzowego, w którym kończy się dany rok rozliczeniowy.
- Osoba pobierająca świadczenie lub zasiłek przedemerytalny zobowiązana jest niezwłocznie powiadomić organ rentowy o osiągnięciu przychodu oraz o jego wysokości.
- Wskazanie wysokości przychodu jest konieczne z uwagi na to, że w zależności od tej wysokości organ rentowy będzie wypłacał świadczenie (zasiłek) przedemerytalne w pełnej wysokości, zmniejszy jego wysokość lub też zawiesi prawo do świadczenia (zasiłku).
- Obowiązek powiadomienia ZUS o zatrudnieniu lub zawarciu umowy, z tytułu której jest wykonawca objęty jest obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, spoczywa odpowiednio na pracodawcy i zleceniodawcy, a w przypadku osoby pełniącej służbę, na właściwej jednostce organizacyjnej.

EMERYTURY POMOSTOWE – PRAWO I WYSOKOŚĆ

Prawo do emerytury pomostowej przysługuje pracownikowi, który spełnił łącznie następujące warunki :

1. Urodził się po 31.12.1948 r.
2. Ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat
3. Osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn.
4. Ma okres składkowy i nieskładkowy ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu, wynoszący co najmniej 10 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn
5. Przed dniem 1 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach
6. Po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3
7. Nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy

Przy ustaleniu 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, sumuje się wszystkie okresy pracy przebyte przed dniem 01.01.2009 r. jak i po tym dniu okresy pracy wymienione w załączniku nr 1 i nr 2 ustawy pomostowej.

WAŻNE

Do wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego w wysokości 20 lub 25 lat – nie uwzględnia się okresów pracy w gospodarstwie rolnym.

Zaliczeniu podlegają okresy pracy :

1. w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wymienione w nowych wykazach prac, wykonywanych w pełnym wymiarze czasu pracy zarówno przed 01.01.2009 r. jak i po dniu 31.12.2008 r.
2. w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu dotychczasowych przepisów, wymienione w tak zwanych starych wykazach prac, czyli w myśl art. 32 lub 33 ustawy emerytalnej, wykonywanych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przed dniem 01.01.2009r. (prace wymienione w wykazach A lub B stanowiących załączniki do rozporządzenia RM z dnia 07.02.1993 r.)
3. uważa się, że został spełniony warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przed dniem 01.01.1999 r. jak i warunek wykonywania po dniu 31.12.2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, jeżeli taka praca wykonywana była, przez co najmniej jeden dzień.

Warunki do uzyskania emerytury pomostowej w wieku niższym niż 55 lat dla kobiet, 60 lat dla mężczyzn, ustawa określa w art. 5-10, jednakże po spełnieniu dodatkowych warunków określonych w ustawie pomostowej.

Warunkiem koniecznym jest np. uzyskanie orzeczenia

- Komisji lekniczo-lekarskiej o niezdolności do wykonywania określonych w ustawie pracy,
- Lekarza medycyny pracy o niezdolności do wykonywania określonych prac
- Lekarza medycyny pracy o niezdolności do wykonywania prac jako maszynista pojazdów trakcyjnych

Prawo do emerytury pomostowej stosownie do zapisu art. 49 ustawy uzyska również osoba urodzona po dniu 31.12.1948 r., która:

- po dniu 31.12.2008 r. była wykonywała pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze, wymienionej w załącznikach do ustawy pomostowej
- spełnia warunki określone w art. 4 pkt. 5 i 7 oraz art. 5-12
- w dniu wejścia w życie ustawy miał wymagany w przepisach, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3

Prawo do emerytury pomostowej przysługuje do:

- dnia poprzedzającego dzień osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego lub
- do osiągnięcia wieku uprawniającego do emerytury na podstawie odrębnych przepisów.

WYSOKOŚĆ EMERYTURY POMOSTOWEJ:

Emerytura pomostowa stanowi równowagę kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 60 lat ustalone według obowiązujących w dniu złożenia wniosku o przyznanie emerytury pomostowej tablic średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn.

Podstawę obliczenia emerytury pomostowej stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji, zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca, poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, oraz z waloryzowanego kapitału początkowego.

EMERYTURA POMOSTOWA I OFE

Jeżeli ubezpieczony jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego – przy ustaleniu podstawy obliczenia emeryury – składki na ubezpieczenie społeczne zewidencjonowane na jego koncie w zakładzie, zwiększa się przez pomnożenie wskaźnikiem korygującym $19,52/12,22$ stanowiącym stosunek pełnej wysokości składki na ubezpieczenie emerytalne do wysokości zaevidencjonowanej kwoty na koncie ubezpieczonego w Zakładzie.



Kapitał początkowy obliczany jest osobom urodzonym po dniu 31.12.1948 r.,

Wyjątek!

Kapitał początkowy obliczany jest również osobom urodzonym przed dniem 1.01.1949 r., kontynuującym ubezpieczenie emerytalne po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego i wnioskującym o obliczenie emerytury wg nowych zasad.

W celu obliczenia kapitału początkowego niezbędne jest złożenie wniosku o jego ustalenie wraz z dokumentami potwierdzającymi przebyte przed 1999 r. okresy składowe i nieskładowe oraz wysokość zarobków (dochodów), które będą przyjęte do obliczenia podstawy wymiaru tego kapitału.

Kwota kapitału początkowego obliczona na dzień 1 stycznia 1999 r. jest zapisywana - tak jak kwota składek na ubezpieczenie emerytalne - na indywidualnym koncie ubezpieczonego.

Przy ustalaniu kapitału początkowego uwzględnia się:

- Okresy składkowe wymienione w art. 6
- Okresy nieskładkowe wymienione w art. 7 pkt. 5 (okresy opieki nad dzieckiem)
- Pozostałe okresy nieskładkowe wymienione w art. 7 pkt. 1-4, 6-12 w wymiarze nie większym niż 1/3 udowodnionych okresów składkowych

Teoretyczne odtworzenie składek na ubezpieczenie społeczne następuje:

- poprzez obliczenie hipotetycznej emerytury według obecnych zasad, jaką ubezpieczony otrzymałby w dniu 1 stycznia 1999 r. za przebyte przed 1999 r. okresy składowe i nieskładowe,

a następnie:

- pomnożenie kwoty hipotetycznej emerytury przez średnie dalsze trwanie życia (kobiet i mężczyzn) w wieku 62 lat, ustalone na dzień 1 stycznia 1999 r. tj. przez 209 miesięcy

Podstawę wymiaru kapitału początkowego stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego, w okresach:

- 10 kolejnych lat kalendarzowych wybrany przez zainteresowanego przed dniem 1.1.1999 r.
- 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia przed dniem 1.1.1999 r.
- Z faktycznego okresu podlegania ubezpieczeniu, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru kapitału wg powyższych zasad z powodu nauki w szkole wyższej (dla ubezpieczonego urodzonego przed dniem 31.12.1960 r.).
- dla osoby mającej ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, na jej wniosek może zostać przyjęty do obliczenia kapitału początkowego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty.

- Jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym jedynie przez część miesięcy tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składki do przeciętnego wynagrodzenia przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego w ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu.

- Wskaźnik waloryzacji składek jest równy wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji w stosunku do poprzedniego roku powiększonego o wzrost realnej sumy przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji w stosunku do roku poprzedniego.
- Wskaźnik waloryzacji składek nie może być niższy niż wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji w stosunku do roku poprzedniego.
- Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem za poprzedni kwartał ogłasza Prezes GUS w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do 20 dnia pierwszego miesiąca każdego kwartału.
- Wskaźnik waloryzacji składek za poprzedni rok i kwartał ogłasza Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do 25 dnia miesiąca poprzedzającego termin waloryzacji

- Waloryzacja składek przeprowadza się corocznie od dnia 1 czerwca każdego roku, przynajmniej od waloryzacji z roku 2010.
- Waloryzacji podlega kwota składek zewidencjonowana na koncie ubezpieczonego na dzień 31 stycznia roku, który jest przeprowadzana waloryzacja, powiększona o kwotę z tytułu przeprowadzonych waloryzacji.
- Waloryzacja składek polega na pomnożeniu zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego składek przez wskaźnik waloryzacji.

- Przy ustalaniu wysokości emerytury kwota składek na ubezpieczenie emerytalne zezwidencjonowany na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzona została ostatnia waloryzacja, jest waloryzowana kwartalnie.
- W przypadku ustalania wysokości emerytury :
 - w pierwszym kwartale danego roku – ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za trzeci kwartał poprzedniego roku;
 - w drugim kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku;
 - w trzecim kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za pierwszy kwartał danego roku;
 - w czwartym kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za drugi kwartał danego roku;

- Waloryzacja kwartalnej podlega kwota składek zewidencjonowana na ostatni dzień pierwszego miesiąca kwartału, za który przeprowadzana jest waloryzacja, powiększona o kwotę uzyskaną z poprzednich waloryzacji.
- Waloryzacja kwartalna składek polega na pomnożeniu zewidencjonowanych na koniec ubezpieczonego składek przez wskaźnik waloryzacji.

- Rekompensata przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31.12.1948 r., jeżeli ma przebyty przed dniem 1.01.2009 r. okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat.
- Rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ustawy o emeryturach pomostowych a takżearty Nauczyciela.
- Ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę.
- Rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego.

- Rekompensata stanowi równowartość kwoty obliczonej wg wzoru:

$$R = 64,32 * K * X$$

gdzie:

R – oznacza kwotę rekompensaty

K – oznacza kwotę obliczoną wg zasad określonych w przepisach art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a więc kwotę hipotetycznej emerytury jaka obliczana jest przy ustalaniu kapitału początkowego

X – oznacza współczynnik obliczony wg poniższego wzoru:

W przypadku kobiet:

$$X = \sqrt{\frac{So}{20} * \frac{Sw}{15} * \frac{W-18}{Ws-18}}$$

W przypadku mężczyzn:

$$X = \sqrt{\frac{So}{25} * \frac{Sw}{15} * \frac{W-18}{Ws-18}}$$

gdzie:

So – oznacza okresy składkowe i nieskładkowe w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach osiągnięte przed dniem 1.01.2009 r.

Sw – oznacza okresy wykonywania przed dniem 1.01.2009 r. pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze

Ws – oznacza ukończony wiek emerytalny

W – oznacza wiek ubezpieczonego w dniu 31.12.2008 r. w pełnych latach zaokrąglonych w górę

- Kalkulator

Ustalanie wysokości rekompensaty, zgodnie z art. 21, 22, 23 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych, rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat.

Imię		
Nazwisko		
PESEL		22000793
Data urodzenia [rok-miesiąc-dzień]		49-02-20
Adres zamieszkania (opcjonalny)		
Płeć [K lub M]		
Ilość pełnych lat okresu So		Ilość miesięcy okresu So 7
So - okresy składkowe i nieskładkowe w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS, osiągnięte przed dniem 1 stycznia 2009 r. (bez okresów rolnych) [w latach w postaci xx,xx]		29,58
Ilość pełnych lat okresu Sw		Ilość miesięcy okresu Sw 6
Sw - okres wykonywania przed dniem 1 stycznia 2009 r. pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze [w latach w postaci xx,xx]		20,50
Ws - obniżony wiek emerytalny [w latach w postaci xx]		55
W - wiek ubezpieczonego w dniu 31 grudnia 2008 r. w pełnych latach zaokrąglonych w górę [w latach w postaci xx]		60
K - Kwota obliczonej emerytury "hipotetycznej" [w PLN]		670,23
Miesiąc złożenia wniosku o emeryturę w roku 2015		4

Dla kobiet
$$X = \sqrt[3]{\frac{So}{20} * \frac{Sw}{15} * \frac{W-18}{Ws-18}} \quad X = \sqrt[3]{1 * 1 * 1} \text{ to } X=1$$

Dla mężczyzn
$$X = \sqrt[3]{\frac{So}{25} * \frac{Sw}{15} * \frac{W-18}{Ws-18}} \quad X = \sqrt[3]{}$$

Ułamek	Nazwa ułamka	Wart. Wylicz	Wart. Ostateczna
So/20	So 20	1,479	1,000
So/25	So 25	-	-
Sw/15	Sw 15	1,367	1,000
(W-18) / (Ws-18)	W 18	1,135	1,000

X - współczynnik określający, jaka część wymogów do wcześniejszej emerytury została spełniona do 31 grudnia 2008	1,00
R - Kwota rekompensaty (R = 64,32 * K * X) [w PLN]	43 109,19
Kwota zwaloryzowanej rekompensaty	137 353,57



Dziękuję za uwagę